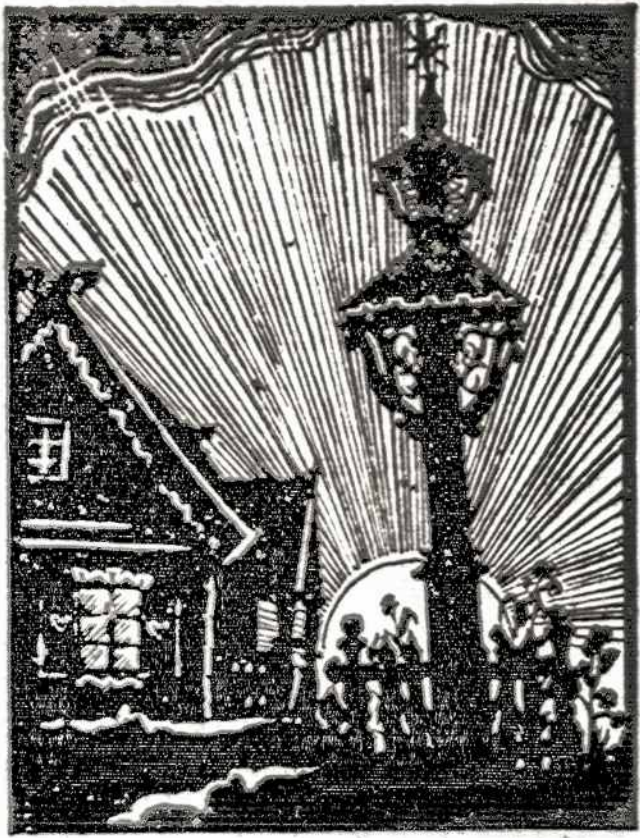

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 13 (222)

TORONTO, Ontario, 1954 m. balandžio (April) mėn. 1 d.

Kaina 10¢

**The Lights of
Homeland**
Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of Canada
Authorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS

Leidžia
Kanaados Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

REIKIA KNYGŲ JAUNIMUI

Paskutiniai keliolika metų mums akivaizdžiai rodo, kaip vis dėlto gausu yra tautinis organizmas. Jis nepasiduoda lengvai užgnaižiamas. Nepriklausomybę okupantas užgnaižė, kultūrinį gyvenimą išdraskė, tačiau pavienės organizmo celės ir labai sunkiose sąlygose teberodo gyvybę.

Teberodo gyvybės ir laisvoji lietuviškoji spauda. Kartais net per daug užsimojimų parodoma. Ypatingai tai ryškiai matyti perijodinių leidinių srityje. Kiek mes pastarajam dešimtmety turėjome naujų laikraščių — pradėjusių rodytis ir vėl mirusių. Kiek priskaitytume pradėjusių eiti ir vėl mirusių žurnalų, o reguliariai pajėgę eiti ir tebeina vos keletas. Matyt, arba skaitytojų masė permaža, arba netaikliai buvo pasirenkami šūkiai, dirva nepalanki buvo skelbi ar gal sejičiai ta skėla be meilės švaistė.

Ar sekmingos yra leidyklių pastangos leisti knygas, yra sunkiau pasakyti, nes čia užsimojimų gimimas ir mirimas sunkiau tepastebimas. Galime tik pasakyti, kad leidyklių turėjome ir dar tebeturime visą eilę. Išleista jo naujų originalių leidinių, vertimų ir perspausdinimų — tiek originalinių lietuviškų, tiek taip pat vertimų. Kad šioje veikloje — knygų parinkime — būtų koks planas, vargu ar kas galėtų prileisti. Jo nėra nei visuomenėje, bet jo nematyti ir pavienių leidyklių veikloje. Pagrindinis čia mastas yra knygų apsimokėjimo klausimas. Jei leidykliui atrodė, kad kuri knyga nuolat neduos arba kurios išleisti finansavo autorius, leidėjas leido — rizikavo investuoti savo pinigų arba dėjo savo markę ir paliko tai paties autoriaus rizikai.

O knygų parinkimas yra nemankas klausimas. Juk čia iševioje visos lietuviškos rašties mes vistiek nepajėgsime perspausdinti. Juo labiau nepajėgsime išsiversti bei perspausdinti esamų vertimų pasaulinės literatūros net ir pačių žymiųjų kūrinių. Taigi atranka turėtų būti ir

negerai, jei tai vyksta niekenu rankai neisikisiant.

Zinoma, leidykloms niekas negali nurodyti, ką jos turi ar ką gali išleisti, tačiau turint galvą, kad knyga mums yra ne vien kultūrinė vertybė, bet ir ginklas tautinei gyvybei išlaikyti, bent jau spaudos jubiliejiniais metais reikėtų rasti priemonių nors daliniam planingumui ir knygų leidybą įvesti. Jei skiriamos premijos už literatūrinius kūrinius, kodėl negali būti paskirta premijų leidykloms. Juk galima išrinkti pagrindinį mūsų knygų leidybos uždavinį ir premijuoti leidyklą, kuri metų bėgyje daugiausia tam pasidaravo. Tada leidyklos galėtų daugiau parizikuoti ir išleisti vieną kitą ir toki leidinį, kurio išpardavimas galėtų atrodyti ir abejotinas.

Standien neabejotinai per mažai išleidžiama jaunimui tinkamų knygų. O tai turėtų būti pirmas ir pagrindinis mūsų knygų leidybos uždavinys. Jei neturės kas paskaityti mamytė su tėveliu, dar pusė bėdos, bet tikrai didelė bėda ir negražiama skriauda, jei neturi kas paskaityti jų dukrelę ar sūnelis, kurie tada nuliuksta vien į svetimą literatūrą, o kartu nutolsta ir nuo viso lietuviškojo pasaulio. Reikėtų, kad pagrindinius dalykus, kurie labiausiai gali užimponuoti jaunuiolios dvasiai, perskaitytų kiekvienas. Jei nebus įsikišta į pripuolama leidžiamų knygų parinkimą, jaunuliai neturės ką skaityti ir kalbės savo tarpe, kad lietuviškų skaitymų knygų nėra.

Tiesa, atrodo, kad šiuo metu lyg ir nėra kas galėtų tą didelį ir labai reikalingą dalyką parengti. Bet paprastai ko nors nėra iki tol, kol nedirbama. Kai dirbama ir veiksnys atsiranda. Juk mes turime pav. Lietuviškos išlaikymo Tarybą VLIKŲ. Vykdomojoje Taryboje, turime visą eilę kultūrinių organizacijų, kurios tuo tarpu taip pat galėtų susidomėti ir suorganizuoti porą ar trejetą tūkstančių dolerių, galėtų pagalvoti, kaip tą knygų parinkimo tvarkymą pradėti. Nejaug mes taip vis "kaip Dievas duos" tesiversim...

Pabaltijo dekada Vašingtone

Niujorko bendradarbio
ALMAUS

Praejusią savaitę mes "T2" pranešė, kokią didelį dėmesį "LT SR kultūrinei dekadai" skyrė Kremlius, suprasdamas šitokio "dėkingumo už išvadavimą" demonstracijos politinį ir psichologinį efektą Eurazijos tautoms, rašėme:

"Jei Maskva prievarta sugebėjo paruošti tokį išpuolimą "show", neva parodant, kaip lietuviai džiaugiasi "išvadavimu" ar negalėtų pabaltiečiai, visi kartu, JAV-bių sostinėje suruošti tikrai pažymėtiną laisvųjų pabaltiečių meno ir kultūros festivalį, kad (atskleidę Maskvos dekados antąją pusę) paminėtų 10 metų kaip sovietai sulaužė Jaltos ir Potsdamo susitarimus, įkalindami milijonus žmonių, pagerbtų Kongreso Pabaltijo Komitetą ir jo remėją prezidentą Eisenhauerį".

Mesta mintis prigijo

"T2" laimingai Niujorką pasiekus dar praėjusią savaitę, kaip patirta Jūsų bendradarbio apklausinėjimu, pasiūlymas sukėlė visuotinį susidomėjimą. Svarstyta, jog remiantis LTS-gos praėjusių metų kultūrinės šventės patyrimu, iš Amerikos lietuvių originali naujiena dar prieš kongresui išsikirstant turėtų susilaukti prezidento, kongreso ir diplomatinio korpo dėmesio. Išėjus iš pačios Amerikos piliečių masės, lygiai kaip ir kongreso Pabaltijo užgrobimo tyrinėjimas, mažųjų tautų prieš sovietinės bylos kelimas turėtų derintis su sostinės "Išlaisvinimo tautų" politikos. Ši dekada būtų atidengimas "falšyvos", taip klasiškai gudrios, Kremliaus nacionalinės politikos, sukeltų viltingumą pavergtuose kraštuose... Amerikiečiams tai padarytų įspūdį. Turėtų rūpintis Bendruomenė".

Balkūnas, J. "...Dėl reikšmingumo ir naudingumo neabejočiau, šis reikalas turėtų būti iškeltas Bendruomenės Niujorke įvykstantiam Rytų rajono apygardų suvažiavime, balandžio 10 d. Apie tai kalbėsime ir Bendruomenės LOKO posėdyje. Watterburyje dar šią savaitę... Priklaušys nuo pačių lietuvių veiksmų kooperavimui".

Brazaitis, J. "...Pritariau. Ne dėl to, kad Maskva ruošia, — tai neverta dėmesio, — bet kad nadinga Baltijos kraštų vardą kelti vis didesniais, vieningaisiais pozityviais manifestavimais. Tik jie turi būti rūpestingai paruošti ir priderinti amerikines visuomenės dvasiai patraukti".

Gečys, K. "...Puikūs dalykai! Bet kaip įgyvendinsim? Mums lietuviams dažnai reikia gero bogo arba MVD nagano. Esame perdideli individualistai. Reikėtų daryti nedelsiant. Gal dar gegužės mėn., kol kongresas tebedirba, Maskvos dekadą išpušis duobėra svetur prisimenamas. Kad būtų parodyta Maskvos dekados kito pusė. Geriausia, jei tam tikslui būtų sudarytas privačių žmonių specialus komitetas, kurie šiam reikalui pašvęstų visą laiką. Patikėję jų sąžiningumu, aukotojai nešykštėtų. O pus reikalas... Tik žiūrėk, kad kuris veiksnys nemonopolizuotų, nes tuo pačiu sunaikintų visą idėją".

Jonynas, V. K. "...Maskvos dekada laisvuosius lietuvius sugėdino. Išryškino, jog iševioje ir užsienyje mes savo meną laikome melžiama, tačiau niekuo nešeramiama nei niekieno neglojama karvute. Tautos kultūros vaisiai yra jos pasididžiavimų ir tautos laisvės pasmė. Kultūrinį apraiškų tereikalingi tik kultūringi ir laisvę mylinčys žmonės. Kultūra tarpsta ir bujoja tik kultūrai mylinčių žmonių klimato. Jau ne viena proga oвуo keliama mintis tokią šventę suruošti Amerikos sostinėje. Iešų ir supratimo nebuvimas reikalą nustumdavo... Kultūrinės veiklos baras pirmoji eilė priklauso Bendruomeni. Jei ji nenorės šitos dekadą organizuo-

ti, tai reikš jos norą likviduoti...

ti... Jei šis reikalas nėra įtrauktas Niujorko balandžio suvažiavime, tuo reikalu kalbėsime..."

Naujokaitis, Pr. "...Pasiūlymas labai gražus ir sveikintinas, tarptautinio masto. Klausimas ar Amerikoje susiprasime ir padarysime. Mūsų kultūrininkai sugebėtų reprezentuoti. Ruošiant rudenio. Bendruomeni tai "būti ar nebūti" reikalas... Pagaliau, nesvarbu, kas ruoš, kad tik būtų augsto tarptautinio lygio kultūrinė ir politinė manifestacija. Svarbu sudaryti pajėgų festivalio ruošimo veiksmų".

Yla, St. "...sumanymas tikrai girtinas. Neturėtų būti vien tik protesto mitingas, bet parodas iševių pozityvines kultūrinę ir politines pastangas savų tėvynių išlaisvinimui".

Rastenis, V. "...Labai geras sumanymas. Protįngai apsvačius, įgyvendinimas nebūtų taip sunkus. Geriausia, jei to darbo imtųsi ALT-ba, kurios kairurie nariai tokiuose dalykuose yra daugiau patyrę. Pavergtų lietuvių dekada buvo didelis, TSRS lėšomis finansuojamas, reikalas. Tai tuvo TSRS kaip "mažų tautų globojo" prestižo klausimas. Kompartija nesigailė? nei laiko nei pastangų. Kelioika šimtų žmonių specialiais traukiniais buvo nugabenta dvimėsu savaitėms Maskvon. Išskyrus Sedos, Ylakių meninės saviveiklos grupę ir mokyklas, visi kiti buvo profesionalai. Jei ruošėsi specialiai šiai dekadai istisus metus partijos prižiūrimi. Valstybinis filharmonijos orkestras ir choras, meno, šokių ir liaudies instrumentų ansamblis, vad. Svedo, radio orkestras ir choras, opera ir baletas, du dramos teatrai, Politikinio instituto, universitetas, "Kauno audiniai" ir tt. Būrio suruošta 20 atskirų spektaklių, kuriuos gausiai lankė TSRS sostinės gyventojai. Dekada Vašingtone negalėtų būti vien tik pabaltiečių reikalas..."

Sidzikauskas, V. "...Sumanyti karštai pritariu... Tai surišta su visa pavergtųjų tautų problema tiek skaudinčia Maskva. Tai kultūrinė akcija su tam tikru politiniu atspalviu. Realizavimas atitektų Bendruomeni, kaip kultūros organizacijai. Visi kiti veiksniai aktyviai stotų laikon sudarant specialų organą. Manifestacija turėtų būti tikrai augsto lygio, jei ruošina iš viso. Tada neabejotina, kad sostinės sluosniuose susilauktų gražaus atgarsio".

Šlepety, J. "...Principe nepritariu negalima. Kiekvienas sumanymas remtinas, kuris kenkia Maskvai. Visos priemonės geros prieš ją. Ši sumanyma konkretizuoja imsis Bendruomenės Niujorko apygardą, artimai bendradarbiaudama su Lietuvos Laisvės Komitetu ir LOKU. Tai bus didelis dalykas bendruomeni..."

Tysliava, J. "...Kiekviena kultūrinė akcija įsėina į naudą. Principu pritariu. Rengejai turėtų būtinai susisiekti su Antanu Oliu, LTS-gos pirmininku, kuris šitokiais dalykais pradėjo oirmas sielotis. Jau pernai jis siūlė šiais metais Vašingtone suruošti iškilmingą 50 metų spaudos atgavimo paminėjimą".

"Aidų" redaktorius. "...Seniai reikėjo. Pasaulis turi žinoti, jog Maskvoje suruošta lietuvių dekada turi ir kitą pusę..."

Viliamas, V. "...Labai geras sumanymas. Konkretus. Sudarytas rimtas komitetas, sugebąs suteikti reikalingas jėgas ir lėšas, kad atidengus maskvinę dekadą lietuvių tautos valios suklastojimą ir išpriešartavimą. Vašingtono dekada — būtų reikšmingas šauklys, kuri išgirstų pasaulio viešojo opiniją".

Zverinis, A. ("Latvija" red. Niujorke). "...Sumanymas yra labai pravartus "šaltojo karo" laisvųjų strategams. Sveikinu ir remiu..."

Kagi, esant tokiame pritarimui Niujorke, "T2" telieka organizuoti Kanados lietuvių ekskursiją (Nukelta į 2 psl.)

Savaitės įvykiai

Europos Gynimo Bendruomenės sutarties ratifikavimo klausimas tebėra Europos politinių problemų centre. Vokietijos parlamento priimtus konstitucijos pakeitimus trys augstieji komisari patvirtino. Pagal pakeitimus Vokietija gali pasidaryti EGB nariu, ji pati perima atsakomybę dėl krašto gynimo ir įgalinama vyriausybė imti kariuomenės piliečius nuo 18 mt. amžiaus. Tačiau visi tie pakeitimai pagal augst. komisarų aktą išgalios ir Vokietijos kariuomenė galės būti pradėta organizuoti tik po to, kai EGB sutartį ratifikuos visos 6 valstybės.

kurios jungiasi į Europos armiją. Tuo būdu dabar viskas priklauso ar ratifikuos Prancūzija su Italija, kurios beabejo paskėtų ir Luxemburgas. Prancūzijos nusistatymas priklauso nuo to, kaip bus išspręstas santykius su Vokietija veikias Saaro klausimas. Šio klausimo sprendimui palengvinti laukiama naujo Adenauerio ir Bidault susitikimo.

Italijos vyriausybė ruošiasi Europos armijos sutarties ratifikavimą pateikti parlamentui ir pereitą savaitę gal visame krašte buvo surengta daugybė mitingų. Tuo reikalu į provincijas buvo išvykę apie 300 vyriausybės ir parlamento narių krikščionių demokratų.

Sovietų Rusija pereitą savaitę gal paskelbė užbaigianti Rytų Vokietijos okupaciją ir suverenumą grąžinti liaudies respublikai, tačiau "laikiniai" paliekanti savo kariuomenę ir pasilaiką visas funkcijas, išplaukiančias iš reikalo garantuoti saugumą ir išipareigojimų pagal 1945 metų Potsdamo susitarimus. Tuo būdu Rytų Vokietija virto satelitinė valstybė.

Sovietų pastangos sulaužyti prekybinius varžtus tebetęsia. Kaikurios valstybės tos prekybos labai norėtų, o britai jau siūlo peržiūrėti draudžiamųjų išvežti prekių sąrašus. Tačiau JAV nusistatymas tuo reikalu nėra palankus. Jų nusistatymą nuvežė Europos užsienio paramos fondų valdytojas Stassen. Jis tarėsi su Churchilliu ir šiuo momentu tariasi su oficialiais britų bei prancūzų atstovais. Koks ištikrųjų tuo reikalu JAV nusistatymas, dar nepasakelbta.

Kanada prekybos su komunistais kraštais atžvilgiu yra rezervuotesnė, bet Kinijos komunistinio režimo pripažinimo atžvilgiu, atrodo, visiškai palinko pasiekti britus. Atsižvelgdamas į krašte pasireiškusių reakciją, savo pareiškimą Korejoje premjeras St. Laurent pataisė, kad esą

buvo sutikęs, bet vėliau paskelbė, kad liksis iki 1954 m. birželio, kada sueis jo prezidentavimo 7 metai, konstitucijos numatytas terminas. Dabar Sasnkowskius jau paprašė paskelbti jį prezidento įpėdiniu, tačiau Zaleskis sprendimą atidėjo. Taip ir liko neišspręsta ar pasiekti vienybė išliks ar vėl bus sugriauta.

Prezidento kanceliarija tuo tarpu paskelbė, kad po susitarimu dar trūksta parašų "Laisvės" partijos, Socialistų S-gos (PPS parašė) ir "Rytų žemių klubo". Kaikas čia beabejo bandys varyti klyti.

Sasnkowskis grįžo į Kanadą ir lauks, kada bus paskelbtas prezidento įpėdiniu ar ir stačiai prezidentu birželio mėnesį.

NAUJAS BAISUS GINKLAS

JAV Rocky kalnų arsenale netoli Denver esą sandėliuojamas naujos dujos GB, galinčios nužudyti betkokią gyvybę per 30 sekundžių. Dujos esą be skonio, be kvapo ir be spalvos, taip kad užnuodijimo negalima pastebėti. Pastebėjus apsaugojimo priemonę jau žinoma. Tai tam tikro chemikalo atrofino injekcija. Šis vaistas paprastai gaunamas iš tam tikro augalo, augančio anapus geležinės uždangos, bet amerikiečiai jau išmoko jį pagaminti sintetiniu būdu.

Tai yra baisus ginklas, tam tikra prasme baimesnis už atominės bombas, tik ne taip lengvai panaudojamas, nes priklauso nuo vėjo bei oro sąlygų. Šitas dujas pirmiausia buvo išradę vokiečiai. Jų fabriką sovietai išsigabeno į Rusiją, vadinasi, dujas taip pat turi.

Pasauly du milijonai pabėgėlių

JT augstasis komisaras pabėgėlių reikalams dr. G. J. Heuven Goedhard, kalbėdamas žydų imigracijos ir įkurdinimo agentūros metiniame suvažiavime pastebėjo, kad pasaulyje yra 2.000.000 benamių žmonių, kurie negali grįžti į savo tėviškes. Europoje pabėgėlių yra 350.000, iš kurių 90.000 tebegyvena stovyklose, o kiti laikinose patalpose.

K. Petrauskas ir Vienuolis-Žukauskas su Lenino ordinais

Vad. "Maskvos meno dekada" turėjo aiškų tikslą — pagarbinti visa, kas rusiška ir bolševikiška. Ir tai turėjo padaryti visi nugalbantieji į Maskvą lietuviai menininkai ir kom. veikėjai, pradedant mūsų Kipru, baigiant Sipariu, nekalbant jau apie čekistą Guzevičių ir kitus.

Vos predeceat dekada, kovo 4 d. "Tiesa" rašė: "Brangi ir artima visai lietuvių tautai yra Maskva — mūsų šalies sostinė... Lietuvos prijungimas prie Rusijos, nepaisant to, kad Rusijos priešakyje buvo tuomet caras ir dvarininkai, turėjo didelę progęsviavę reikšmę tolesniam lietuvių tautos politiniam, ekonominiui ir kultūriniam vystymuisi... Kokią didį ir kilnią paramą teikia Maskva Tarybų Lietuvai..." Toks buvo uždavinys skirtas vad. "meno dekadai", pravejote lietuvių vardu, bolševikų keliaklupsčiavimui, įžuliumu pralenkusiam visokius carų muravjovus. Raudonieji muravjovai reikalavo girti ne tik viską, kas sovietiška ir bolševikiška, ne tik Maskvą vadinti "mūsų sostine", bet ir džiaugtis rusiškąja kultūra, "neturincia sau lygios pasaulyje"...

O galiausiai, po paskutinės lietuvių vardu okupantų ir Maskvos agentų parodytos "ataskaitos", nieko bendro neturėjusios su tikruoju menu ir lietuvių tautos valia, kurios pažūrėti augo pagal planą net pats Malenkovas su visais kitais raudonaisiais carais, visiems tuo kultūros skleidėjams, turėjusiems taip pat sudėti "smilkylų" Leninui su Stalinu, buvo įteiktos maskvinės "doanos" — ordinais su medaliais... Jų nesigailėta. Duota kaip šieno... nes, pasak Vilniaus radio kovo 17 d. pranešimo, "dekada dar kartą pademonstravo amžin-

Mūsų bendradarbio iš Švedijos

na ir neišardomą tarybinių tautų draugystę, o ypač rusų ir lietuvių tautų..." Gi TSRS kultūros reikalų vicemin. Bolšakovas išvažiuojantiems pažymėjo: "Kūrybinė ataskaita dekadaije parodė, kad LTSR respublikoje auga ir klesti socialistinė savo turinui ir nacionalinė savo forma kultūra... Ši dekada bus lietuvių literatūros ir meno darbuotojams didžiulė mokykla, ji paskatins, įkvėps daugiau jėgų tolesnėms laimėjimams..." O ir pats Paleckis, džiaugdamasis Lietuvos rusinimu ir okupavimu, LTSR kom. partijos ir bolševikinės vyriausybės vardu dėkojimo už "gerai Maskvoje išlaikytą egzaminą". Girdi, tai buvusi "dilelė pamoka"... O kas geriausiai turėtų "tą pamoką" pasirodė, tie ir gavo geriausius ordinus ar šiaip atžymėjimus...

Vorošilovas su Spiogovu TSRS Augšausiausios Tarybos vardu apdovanojo TS liaudies artisto garbės vardu B. Dvarioną, dra-

VOKIETINA TREMTINIŲ VAIKUS

Vidaus reikalų ministerio iš-eistais potvarkiais ypatingai susirūpinta benamių užsieniečių vaikų vokiečių kalbos mokymu. Tam reikalui patvarkoma, kad benamių užsieniečių stovyklose vaikų darželių vadovavimas būtų perimtas išimtinai vokiečių auklėtojų. Esant daugiau 30 vaikų, gali būti pagelbininkės ir iš benamių užsieniečių tarpo, bet tik tokios, kurios pakankamai moka vokiečių kalbą. Kur yra kaimynystėje vokiečių vaikų darželiai, turi būti rūpinamasi, kad benamių užsieniečių vaikai juos, be išimties visi, lankytų.

Mokyklas lankančių benamių užsieniečių vaikų reikalu po-

tvarkyje pastebima, jog tų vaikų tėvai negali ar nenori bendradarbiauti, kad vaikai išmokyti tinkamai vokiečių kalbos. Todėl siūloma stovyklose prie vaikų darželių įrengti kambarius, kuriuose benamių užsieniečių vaikų vokiečių auklėtojų priežiūroje būtų tinkamai vokiečiai ruošyti pamokas. Tam reikalui nesigailima nei lėšų. Iš stovyklų vadovų pareikalautos samatos ir brėžiniai tiems kambariams įrengti.

— Bonna. — Per 1953 m. V. Vokietijoje pastatyta 515.000 butų. 320.000 butų statyba pradėta, bet nebaigta. 1952 m. buvo pastatyta 443.000 butų.

Tėviškos Žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja kolektyvas. Redaktorius dr. A. Šapoka
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams \$4.00, pusmečiui \$2.50
Kitur: metams \$4.50, pusmečiui \$2.50
Įmokėjė nemaužia \$10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada. Telef.: EM. 3-4265

LIETUVIŠKUMO REIKALU

Jei laisvės laikais savame krašte rūpindavomės lietuviškais reikalais — lietuviškumu, tai tuo labiau tais reikalais privalome susirūpinti dabar — tremties sąlygose. Jei iš mūsų širdžių dings lietuviškumas, mes tapsime lygus svetimauciams, kuriems mūsų krašto, mūsų tautos reikalai nerūpi.

Tais lietuviškais reikalais daugiau sielosi ir toje srityje daugiau veikia nuosirdūs mūsų visuomenės veikėjai. Jie veikia lietuvišką visuomenę, kad lietuviškumo ugnelė neišblėstų. Tai visuomenės veikėjų įtaka tautiečiams yra tiek stipri, kiek stiprus yra toje srityje patys veikėjai, ne tik žodžiais, bet ir darbais, pavyzdžiais. Tokius asmenis tautiečiai stengiasi išrinkti į organizacijų valdybas, kad jie, galėję geriau tą savo lietuviškumo darbą atlikti, lietuviškumą plėsti.

Gaila, kad kartais pasitaiko visuomenės veikėjų, kurie patekę į organizacijų vadovaujamą vietą, savo organizacijos narius apvilia, vietoje lietuviškos širdies organizacijos narius parodo savo ambiciją. Ta jo ambicija jam yra viskas. Jam pvz. nepatiko lietuviškos mokyklų mokytojas, jis savo vaikų nebeleidžia į mokyklą. Jei vaikų į lietuvišką mokyklą neleidžia visuomenės veikėjas, tai gali neleistis savo vaikų ir kiti lietuviai, nes visuomenės veikėjas jau yra didesnis ar mažesnis autoritetas. O vaikai, nors ir norėtų, lietuviškos mokyklų lankyti nebegerai — privalo klausyti savo tėvų. Jeigu tėvams lietuviškumas nesvarbu, tai kaip bebūs svarbų vaikams, kurie dar vaikiškai galvoja. Lietuviškos visuomenės veikėjas, atseit, pats išsina prieš lietuviškumą.

Kartais svarbus lietuviškas reikalas — lietuviškos šeimos sukurimas tremties sąlygose. Tam sunkumų sudaro lietuvių trūkumas. Tą trūkumą dar padidina kai kurios lietuviškos, neužimamos garbinti svetimų dievų. Placiuose pasaulėje yra lietuvių, kurias galima būtų atsikviesti ir sukurti lietuviškas šeimas. Šeimos atlieka lietuviškumo misiją, jei abu šeimos nariai bus stiprūs lietuviai, gerai suprantą šeimos pareigas. Lietuviškas priežiūros saktas, kad vedyboms mergaitės reikia ieškoti prie pažnyčios, o ne prie šokių salės durų. Taigi, ir atsikviečiant lietuvių iš kitur, reikia apie ją teirautis greičiau vietos kunigo, o ne abejonių asmens. Kvietėjas taip pat turi būti rimtas kandidatas šeimai sukurti, o ne šiaip koks padėda. Į tai reikia žiūrėti rimtai, nes ir imigracinių įstaigų vadovai ir tai žiūri rimtai. Yra atsikviesti, kad vieungis nori atsikviesti lietuvių iš kito krašto vedyboms, sudaro atvykimui dokumentus, o jos atvykstant nesulaukia ir nežino kodėl. Reikalas sprendžiamas paprastai. Jei vien gungis per penkis metus nepajėgė sutapatyti bent \$500, tai kaip

jis galės išlaikyti šeimą. Toks būsimos šeimos galva šiam kraščiui nepageidaujamas ir imigracinės įstaigos jam nepagelbsti. Imigracinių įstaigų vadovai apie kvietėją surenka ir daugiau žinių. Netvarkingai gyvenęs jaunuolis pats sau užsikerta kelią į lietuviškos šeimos židinį.

Kaikurie silpnėsi lietuviai asmeniškai ar net per spaudą pateisina mišrias vedybas. Pasak vieno, "pirmia reikia išgelbėti žmogų, o paskui žiūrėti lietuvišką reikalą". Toks ten ir žmogus, jei pas jį dvasinė sritis negyvuojanti. Vedybos be dvasinės pusės esti silpnos, nelaimingos ir dažnai baigiasi skrybomis. Kuris mišrias šeimas tik tam, kad "išgelbėti žmogų", yra tas pats, kas statyti namus ant smėlio. Geriausi daviniai yra statistika. Vienoje lietuvių kolonijoje nuo 1948-53 m. susikūrė 24 lietuviškos šeimos ir 8 mišrios. Iš tų 24 lietuviškų šeimų — visi sugyvenę gerai. Iš 8 mišrių šeimų viena jau išsikyrė, o trys sugyvena blogai.

Iš tų mišrių šeimų lietuviškumo laukti negalima: jų vaikai lietuviškai nekalba. Mišri šeima — žingsnis prieš lietuviškumą. Tie, kurie iš šalies pateisina mišrias šeimas, taip pat išsina prieš lietuviškumą. Kad tokie įvykiai vyksta — kuriasi mišrios šeimos — juos tenka apgaileti, bet nepateisinti. Juk yra lietuvių, kurie visą pateisina: girtuokliavimą, latravimą ir t.t. Tai pateisina daugumoje tie, kurie patys viena ar visos iš tų sričių praktikuoja. Jei kalbėti apie lietuviškumą, reikia gyventi tvarkingai, kurti lietuviškas šeimas, leisti vaikus į lietuvišką mokyklą ir pan. Tas, kas taip daro, gali kalbėti ir apie lietuviškumą. Kas taip nedaro, tai jo žodžiai apie lietuviškumą yra tik tuščias burbulas.

J. Vildūnas.

Pabaltijo dekada Vašingtone

(Atkelta iš 1 pusl.)
Ją Vašingtonan, rūpintis išgauti masinę vizą...

Isinė "Lietuvybės Komisija"

Praejusį šeštadienį buvo susirinkusi pirmajai posėdžiui, kuriame nusibrėžė veikimo gaires: a) praktiška pagalba šeimoms, b) pagalba mokykloms; c) jaunimo organizavimas, šūkiu "visi lietuviai priklauso organizacijai" ir t.t. Visai eilei asmenų negalint dalyvauti komisijos tikslus sprendė V. Čižūnas, J. Brazauskas, A. Musteikis ir Pr. Naujokaitis. Komisijai dar pakvietė dr. J. Noakas, dr. J. Girnius, dr. kun. Valiusaitis, St. Barzdudkas ir kiti.

Istaiga bolševikų žinovams

Praejusį savaitgalį milijonieriaus Harrimano (žinomo demokratų valstybininko) specialiai tam tikslui padovanotoje viloje "The Arden House", Harriman, New York, posėdžiavo apie 40 vadovaujančių bolševizmo žinovų, kuriems vadovavo Columbijos universiteto ekspertas prof. Ernest J. Simmons. Šio savaitgalio sesijos pagrindinė tema buvo "Rusų ir Sovietų mintijimo testinimas ir pakaitos". Žilagalviai diskutavo ar sovietiniai rusai kiek pasikeitę nuo Ilyano Ziauriojo laiko ar ne. Tema įdomi, todėl Jūsų bendradarbis kreipėsi į pirmininką prašydamas daugiau informacijos, žinodamas, jog graži dalis šių profesorų tebėra aiškiai pro-rusiško imperialistiško nusistatymo. Kartu dr. Simmons jis priminė, jog "šiais metais laisvieji lietuviai švenčia 90 metų kaip grafas Muravjovas (masėms žinomas kaip "korikas") savavališkai uždraudė spausdinti lietuviškais rašmenimis. Mes šitokią aktą vadiname aiškiai dabartinėje Genocido Konvencijoje apibrėžtu tautos naikinimo aktu. Mes būtume iš tikro dėkingi, jei kas nors iš šios sesijos pasistengtų suderinti du šaltinius, taip naudingus Jūsų temai: a) "1863 metų šiaurės vakarų krašto sukilimų tardymas ir teismas", Viesnik Evropy", 1883 m. (Almus šitai ištraukė iš praėjusio TŽ tūlo L. rašinio "Liudni jubiliejai") ir "Rinktinio Komiteto Tyrinėti Pabaltijo... "protokola, išleista "US Printing Office, Washington D.C., 1954 metais". Žiūrėsim, koks bus atsakymas.

Neatsidžiausia "Maskvos keitimusi"

Pabaltiečių dekada Vašingtone nepatiks pasaulio vyrams ir visokiems ten liberalams, kurie blūdiuja apie reikala su Maskva prekiauti, nes žiū... jie keičiasi. Labai jau gudriai teorijos "du pešai, trečias laimi" skelbėjas Nehru, JAV diplomatijos genijus G. Kennan ir britų marksistai siūle užmiršti pavertusius, ir gyventi šia diena: "po manęs, kad ir tvanas". Nežiūrint stebinančių šiaip inteligentiško demokratų Stevenson klaidėjimų apie nepuolimo sutartis su vergija naudojantis klijos vyriausybę, smagu konstatuoti, jog Amerika laikėsi (bent praėjusią savaitę) mirties patalę žymiojo senatoriaus Wandenbergo geniališko patarimo: "gairinkite užsienių politiką užmesdami akį į sekancias generacijas, bet ne į sekancius raiakimus". NYTimes Magazine redaktorius Lester Merkel, deja, abejojo, ar šio patarimo laikosi abi partijos.

Remdamiesi Lietuvos turtinų patyrimu ir rusų tautos pažinimu, kurį taip išpūdinę savo raštuose aptaręs T. Daukantas ir kiti, mes manome, jog ši Maskvos keitimasis greičiau skatina NATO jau visai respektuotina jėga, B-52 skubiai augancios eskadrilės ir vis labiau pykstantio dėdės Samo A&H bombų Ramiajame vandenynė švaistymasis. Nesuilaugę prancūzų Europos kariuomenės ratifikavimo vakariečių balandžio mėnesio Vokietijai suteiks laisvas rankas įstoti Atlanto Sąjungon. Tariamai pasikeitimo ryškesni požymiai: G. F. Aleksandrov, kultūros ministras pranešė leidžias rašytojams ir dailininkams savo kūriniuose rašyti apie... žmogiską meilę. Girdi, ką daryti, kad liaudžiai tokie niekai patinka. TSRS pranešė grieziant prieš 12 metų 38 paskolinus torpedinius ir povandeninius gaudytojus. Buvo atšaukta idiotiška Trofim D. Lysenko — kompartijos biologijos teorija sukelianti spėjiojimus apie naujas komplikacijas Kremliuje. Žinoma, jog 1948 metais stovėjo už Lysenko Malenkovas, norėdamas sumiektinti Zdanovą, kuris tada buvo griežtai šiam idiotiškumui priešingas. Zdanovas netrukus po Lysenko pripažinimo tada "gavo širdies smūgį". (Vėliau Malenkovas aiškino, jog jis nuuodiję "tarptautinių žydų or-

ganizacijų pavidimu Maskvos žydai gydytojai"). Praėjusį sekmadienį, "Pravdoje" išspausdintose Chruščevio kalboje, aiškiai kaltinamas Lysenko, jog jis "savo teorija sugriovė TSRS žemės ūkį" (Che, che!). Pagal Malenkovą — Lysenko planą turėjo būti taip pravedama sejmoina, kad daugiau lai liktų pašarinams. Išdavoje nei grūdų, nei javų... Įdomiausia, jog pernai Malenkovas dėlto jaudinosi ir kaltino Beriją. Dabar gi Chruščev kaltina akademiką Williams, jo pasekėjus, kuriuos TSRS buvo ir Lysenko...

Politikoje "seni vėjai"

Krizės metais betkokia rusų valdžia "keičia liniją". Keitė Petras, keitė Nikolajus II 1904-1905, keitė Stalinas 1941 šaukdamas "didžiąją rusų tautą ginti savo matuškos Rosijos" (ne marksizmo, socializmo su jų pranešėjais priešaky), taip ir dabar nuolaidžiauja nežinomai bosai Kremliuje. Užsienių politika juo taciau buvo ta pati — imperialistinė. Praėjusią savaitę Eurazinis "saugumo" molotoviškas planas, kurio pirmuoju punktu buvo paskelbta "Rytų Vokietijos nepriklausomybė" nerodė tikrai jokių permaining.

ŽENEVA RUOSIASI

Sovietų Rusija, Kinija ir S. Korėja paprašė Šveicariją konferencijos metui rezervuoti jų delegacijoms po viešbutį ir dar po vilą delegacijų vadams. Čatono valdžia dėl šitokio reikalavimo atsidsūrė gana keblioje padėtyje. Ženevoje tėra iš viso 5 viešbutai, kurie galėtų tikt S. Rusijos ir Kinijos delegacijoms, bet 4 iš jų jau užsakyti kitų valstybių delegacijoms. Didžiausias miesto viešbutis tėra 200 lovų. Jo du augštai jau užsakyti JAV delegacijai, kurioje būsiu nuo 60 iki 100 narių. Britai yra prašę rezervuoti 50, prancūzai 40 vietų.

Sov. Rusijos delegaciją būsiu 150, Kinijos — 200, o S. Korėjos 60 narių.

Churchill. — Naujasis JAV taktas T-41, išbandytas Korėjoje, dabar išbandomas šiose arktyse sąlygose.

— Otava. — Kovo 25 d. Melfort mieste, šiaurės Saskatchewan, išskrito radioaktyvus sniegas.

Kinija - tramplynas Azijai užvaldyti

Dr. Stephen C. I. Pan 18 metų yra buvęs Nankingo arkivyskupo Ju Pin asmens sekretorių, o dabar yra New Jersey Seton Hall universiteto Tolimųjų Rytų instituto direktorius. Gim. Kantone, ilgai gyveno Mandžiūrijoje ir jo daktaro disertacija, rašyta Pekingo universitetui, taip pat yra apie Mandžiūriją. Beabejojantai yra žmogus, kuris Kiniją gerai pažįsta, ja domisi ir ją studijuoja. Savaitraščiu The Ensign jis pateikė labai įdomią sąsą nuomonę apie dabartinę Kinijos vaidmenį komunistinio pasaulio planuose Azijai užvaldyti.

Dr. Pan mano, kad Azijoje netrukus galima laukti didelių dalykų — komunistų didelių žygių. Kad to galima laukti, jis nurodo visą eilę reikšmingų ženklų. Esą, kaip Mao-Tse-Tungui užvaldžius Kiniją buvo surušta daugybė komunizmo mokyklų bei kursų kinams, taip dabar esą ruošiami komunistiniais instruktoriais tūkstančiai pietryčių Azijos žmonių. Tokių mokyklų esą pilna šiaurės vakarų Kinijoje. Nebe reikalo esą buvo sušaukta kovo pradžioje Kantone pasibaigusi Pan-Azijos konferencija. Kad kažkam ruošiamasi, rodo ir Sinkiang provincijoje apmokomi 500.000 arklių, skirtų lengvajai kavalerijai ir artilerijai, pabuklams vežioti kalnų srityse, kur nėra kelių ir mechanizuota artilerija negali veikti. Tas pusė milijono arklių rusų priežiūroje buvo supirkti arabų kraštuose ir importuoti. Tą patį rodąs ir pagyventas paruošimas — apmokymas pašto karvelių, kurie Azijoje dar plačiai vartojami, o apie jų paruošimą esą gaunama žinių iš įvairių centrų.

Kinijos ginkluotos pajėgos esą sustiprintos. Šiuo metu esą kariai apmokoma 5.000.000 kinų karių ir 4.000.000 rezervistų. Laisvynas tik ką gavęs povandeninių laivų. Jų įgulos esą rusiškos. Jie stovi Hanoi saloje prie Julin ir jų paskirtis esanti sukludinti nacionalistų pajėgoms išsikelti iš Formozos ir sausumą ir atkirsti Formozą nuo Filipinų, kad iš ten neateitų paramos.

Kad kažkam ruošiamasi, roda, beto, skubiai vedamas sausumos kelias iš Kiangsi provincijos į pietus ir į šiaurę, mat, iki

šiol Kinijos ir geležink. ir plentai jog tik pajūriu. Juos perkurtus, kraštas lieka be susisiekimo. Komunistinė Kinija nori pasistatyti susisiekimo arteriją, kuri nebūtų pažeista priešui vos išlipus iš jūros. Tas pat daroma su pramone. Iš Sanchajaus, Tientsino ir kitų lengvųjų pramonės pajūrio ruožo miestų pramonė perkeliama į krašto gilumą. Sinkiang provincijoje sukurta atominė bei raketų pramonė. Iš tų bazių bus aprūpinama kariuomenė, o aviatoriai labai plačiu mastu esą ruošiami daugybėje mokyklų Sibire ir Mandžiūrijoje.

Dr. Pan pastebi, kad Sovietų Rusija savo pasirošimuose užvaldyti Aziją neleidžia veltui nei minutės, o kiekvienas, vien tik pažvelgęs į pasaulio žemėlapi, galįs suprasti ką reikštų pasauliui bolševizmo užvaldymas Azijos. Vakaruose dar neretai pareikiama vilčių, kad Mao-Tse-Tungas vieną gražią dieną nepa-norėsia toliau beklaustyti Rusijos ir pasuksias Tito keliu. Šitkurių Mao teturis vieną kelią — eiti su Maskva. Jo apgautoji tauta jo nepalaikytų ir tarptautinis bolševizmas esanti vienintelė jo atrama. Beto, jis esąs ligonis ir belikęs Kinijoje menkas veiksnys, lygiai kaip nedaug tėsieskių ir Mao premjeras Cu-En-Lai, tipingas karjeristas. Tikrieji Kinijos valdytojai, pasak Dr. Pan, esą trejukai: Liu-Siu-Ci, Li-Fu-Cuan ir Li-Li-San, o greta jų, karštes net virš jų, esąs statytinas Mandžiūrijos valdytojas Kao-Kan, kuris išakymus gaunąs ne iš Pekingo, bet stačiai iš Maskvos ir pats dažnai Maskvos vilą perduodąs Pekingui. Šitie visi esą internacionalai komunistai ir Maskvai visiškai ištikimi.

Pabaigai dr. Pan pastebėjo, kad JAV Valst. Departamentas oficialiai paskelbęs, kad savo režimui įtvirtinti komunistai Kinijoje išsėdė 15 milijonų žmonių. Iš tikrųjų gi geriau žinąs, nužikųjų skaičių premjeras Cu-En-Lai, kuris pereinatis metais pasakęs, jog nemažiau kaip 30 milijonų "imperialistų, dvarininkų, kontroliuonierijų, šnipų ir panašių" būvę likviduoti. Kinijoje žmonių nemaža. Tačiau pris-

— Kaip reikalaujate? — klausė jis ju. — Ar raudonieji ko nors verti?

— Nieka! — buvo atsakyta. — Beveik kaip sekmadienio iškyla. Tą naktį ir dar porą sekancijų "Bedcheck Charlie" atskrido ir numetė keletą trugdomųjų bombų. Sokdamas į slėptuvę, C. šuktelėjo draugams:

— Jūs gi pasakojote man, kad tai yra tik iškyla.

— Buvo, kol paties čia nesimatė.

Majoras C. greitai pamatė, kad jis turi dar daug ką išmokti. Sprausminių lėktuvų kautynės daug kuo skyrėsi nuo II pasaulinio karo kovų, kurias jis kovojė su Mustang tipo naikintuvu. Ten buvo išvystomas greitis. Čia kiekviena minutė ore išsibinama didžiausiu greičiu. Skridimo laikas daug trumpesnis. Pusantros valandos ore jau skaitėsi ilgai. Dvikovos retai tęsdavosi ilgiau kaip penkis ar šešias minutes. Prie šėsių šimtų mylių į valandą labai lengva prarasti priešą debesėliuose. Be to, MIGai dažnai neturėjo noro kautis. Jie visados skaičiumi viršijo F-86, bet karštesnėse kautynėse skubėdavo šiaurės, Jalu upės apsaugon.

Visa tai reikė, kad maj. C. ir kiti amerikiečiai lakūnai turėjo būti greitai, budrūs ir negalėjo daryti klaidų.

Maj. C. mokėsi greitai. Žinodamas atnešė vaisių. Birželio 18 d. jis įstātė savo lėktuvą kaip trečią numerį į skrendančią šiaurės lėktuvų grupę. Buvo tai jau trečias jo skridimas į frontą. Pirmą kartą nieko neatstikto, antrą kartą prieš MIGai pranyko iš akiracijos vos juos pastebėjus. Ši kartą atrodė susikirtimas būsių neišvengiamas, nes sprausminiai dengė bombonesis skrendančių bombarduotų priešų geležinkelius. Raudonieji turėjo neabejotinai smogti atgal, kuo tik turėjo.

Dvidešimt penkių tūkstančių pėdų augstėje maj. C. pastebėjo MIGus. Jie buvo prieky ir daug augščiau. Suskaičiavo jis jų apie 40. Jie tučiuojau puolė. Dvylika Sabres sprausminių išsisklaidė poromis į šalis. MIGai artinosi rinkdamiesi taikinius.

Maj. C. sulaukė alsavimą. Jis žinojo MIGai neapsisuks, kol nepraskris taikinio. Todėl kai instinktyviai jautė, kad jau laikas, pradėjo sūkti kairėn. Vis dar šaudydami, MIGai prašvilpė pro šalį. Akimirksniu maj. C. pabaigė sūkinį, atsidurdamas pasakui juos. Jo priekyje taisyklingai rikiuotėje skrido šeši MIGai. Maj. C. pastebėjo priešą dalinio vadą su palydovu ir metėsi pasakui. Matydami jį artinančią, jie suko į šalį, tačiau jis nesidavė nusikratomas. Kiti keturi MIGai laikėsi rikiuotės ir spaudė pirmyn.

Maj. C. žvilgtelėjo į kompasą. Skrido šiaurėn. Už kelių minučių buvo Jalu — ta praeikta užtvara kiekvienam sąjungininkų lakūnui. Kiekviena sekundė buvo reikšminga. Maj. C. maldavo savo Sabre dėl kiekvienos uncijos greičio. Jis žinojo, kad Sabre yra vikresnis už MIGą. Greitis taciau buvo skirtingas dalykas. Reikėjo dar sekti, ar nebandys, kuris nors iš priekyje skrendančių rikiuotėje lėktuvų

apsisukti ir pulti jį iš užpakalio. Bet jie, tur būt, nei nepagalvojo. Pamažu colis po colio maj. C. įrėsi šūvio nuotolin. Paėmė vadą ant taikiklio ir, momentui sustingęs, pažėrė ilgą seriją. Atrodė, valandos prasliko. Tikruomoje tučiuojaus liepsnos šovė iš MIGo liemens. Dūmai vyniojosi apie sparnus. Ilgas garbanotas dūmų pėdsakas likosi pasakui lėklyu lyg užtvara. MIGas susvyravo ir smigo žemyn. Majoras matė išskylančią augstą virš lėktuvo priešą lakūną. Bekrisdambas žemyn, lėktuvas sprogo į liepsnas.

Nei nepasiziūrėdamas atgal antrasis MIGas pirmojo palydovą skuto link Jalu. Žinodamas, kad nepasivys, maj. C. pasuko atgal ir prisijungė prie savo dalinio.

Mūšis buvo pasibaigęs, maj. C. turėjo savo pirmąjį MIGą. Jis jautė neaprašomą pergalės džiaugsmą, daug didesnį, negu metu. Buvo skirtumas. Čia buvo kada nors patyrė praėjusio karo mūšis didžiuliam skubėjime, greitai galvojime, savotiškame kare, kuris net nebuvo laikomas karu. Jame net upė buvo riba oro mūšiams. Reikėjo kovoti "MIG-Alley" plote apie 50 mylių pločio ir 100 ilgio. Oro kautynės tapdavo panašios į plūdės, besisukiojančias vandens statinėje. Buvo maža vietos. Daug keistų suvaržymų buvo šioje policijos akcijoje, todėl juo didesnis buvo pergalės jausmas.

Po kelių savaitių maj. C. vėl laimėjo. Vadovaudamas 16 Sabre lėktuvų skridimui, sutiko šimtą MIGų. Vaizdas buvo pritrenkiantis.

— Ar matot? — ištare jis ir radijo triubelė. — Atsakykmi sulaukė iš daugelio lūpų prilaikoma švilpima. — Pirmyn! Sabre sprausminiai pakilo augščiau pasitikti MIGų iš viršaus. Iš pradžių, atrodė, kad jie nenori kautis. Buvo tai komunistinių lakūnų savotiška ypatybė. Kartais nebuvo galima išspręsti iš jų nei vieno šūvio. Jie skraidė kartais labai blogai, vos patys savaime nekirsdami žemyn ir bėgdavo į šalis pamatę pavojų, kaip išsigandę vaikai. Arba kartais praskrisdavo vos vieną kartą arčiau, lyg tik norėję atidžiau įsižiūrėti į Sabres. Buvo ir atvejų, kada jie kovėjo smarkiai. Šis kartas ir buvo vienas iš tų.

Maj. C. lėktuvas dabar atsargiai eidosi. MIGai rikiuotėje artinosi. Visa aplinka buvo pilna laukimo.

Staiga Korėjos dangus sprogo su dideliu perkūno dundėjimu. MIGai buvo visur. Niekaš ejo

Atom. "Maruškos"

Vokiečių žurnalas "Der Spiegel" rašo, kad britų gen. H. E. Pyman prieš kiek laiko per viešai Londone skaitytą pranešimą pareiškė nuomonę, kad britai turi atitraukti iš Vak. Vokietijos tris savo šarvuotųjų divizijas, kadangi galimo karo atveju jas visas labai lengvai gali sunaikinti rusai. Pasirodo, š.m. vasario mėn. antrojo pusėj rusai buvo pravedę savo žiemos manevrus. Kaip britų ir prancūzų telegrafų agentūros praneša, per juos sėkmingai pasireiškė Sovietų atomines artilerijos daliniai, apūpinti bolševikinėmis atominėmis "maruškomis". Jos esą 21cm kalibro, o jų sviediniai nulekia 50 km. "Maruškos" gaminamos Cekoslovakijoje ir laikomos už amerikiečių 28cm "atomines se-seles" geresnėmis. Tačiau kaiku-rie ekspertai yra nuomonės, kad karo atveju atominė artilerija tiek iš vienos, tiek iš kitos pusės saudys ne ir kariuomenės centrą, bet tik kludys tiekima.

Praradęs kelias progas debesyse, maj. C. pagaliau užklupo vieną MIGą atvirame ore. Puolė iš apačios. Laikėsi pilipės, nors MIGas metėsi į šalis ir sukinejosi kaip žaltys. Žerdamas pilną, Sabre paėmė viršų. Maj. C. matė, kad MIGas pradėjo drebėti ir svirti. Laukė praprato liepsnos išsiveržimo, bet nesirodė. Sabre prašovė pro MIGo šauką ir maj. C. žvilgtelėjo į priešą lakūną. Jis buvo sukrutęs ir nejudėjo. Maj. suprato, kad jį nušovė. Nevaldomas MIGas pasviro ir nėrė visu greičiu, lyg pašautas pakuštis, žemyn. Prie pat kalnų pašlaitės pasipylė į liepsnas.

Vėl uždamas Korėjos ore po šios dvikovos, maj. C. buvo pilnas džiaugsmo, kad jis gyvas, nors mirtis galėjo jo dar laukti keliais tūkstančiais pėdų augščiau. Prisijungė betgi prie savo vyrų tikrai pamatyti palydint juos paskutiniuosius MIGus.

— Namo! — davė įsakymą. Lėktuvai išsirikavo lyg nieko ypatingo nebūtų buvę.

Buvo laikai! Maj. C. įprato kiekvieną dieną vykti i mūšį su priešų lėktuvais, kurie buvo gausingesni skaičiumi ir kurie spėjama yra greitesni. Reikėjo turėti drąsos pakreipti savo Sabre i ištisą spiečių MIGų. Reikėjo beveik tuzino porų akių išeiti iš to spiečiaus gyvam.

Buvo daug kas stebėti. Ne tik save reikėjo saugoti. Draugams draugų akys daug galėjo pagelbėti. Nesvarbu su koku uolumu, kuris nors galėjo persekioti turimą priešais MIGa, kitas MIGas tuo tarpu galėjo jau sėdėti ant jo sprando arba ant kurio draugo. Todėl kiekvienas saugojo save ir kitus.

— Taipeh (Formosa). — Kinijos nacionalistų premjeras parlamentui pareiškė, kad vyriausybės politika esanti apsaugoti Formozą ir ruošti grįžimui i kontinentą. Žygio esą jau nebe-galima ilgai atidėti, nes po keleto metų komunistai sustiprėtų ir galėtų net Formozą užimti.

— Tokio. — Kijoto mieste nukrito kažkokių pelenų. Manoma, kad jie gal atnešti net nuo Bikini, kur kovo 1 d. buvo susprogdinta vandeninė bomba.

Lietuviška Vyriškų Rūbų Krautuvė

Parduodami paltai, kostiumai, įvairūs švarkai, kelnės, skybėlės, baltiniai, kojinės ir t.t. Taip pat siuvami paltai ir kostiumai geriausių specialistų pagal Jūsų užsakymus.

Požeminio traukinio atidarymo proga ligi š.m. gegužės mėn. 1 d. lietuviams

15% NUOLAIDA

Sav. C. SALMONAITIS

DERBY
MEN'S SHOP

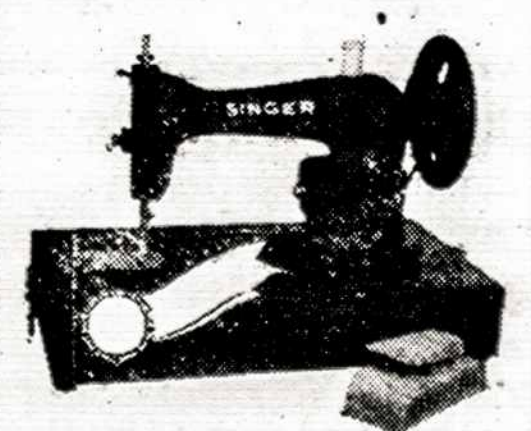
2576 Yonge St., Toronto. Tel. HU. 9-9624

(arti Briar Hill Ave.)

SINGER

PERTAISYTOS
NESIOJAMOS ELEKTRINĖS
SIUVIMO MASINOS
Pilna kaina
\$19.95

Garantija
5-kiems metams

* Nauja šviesa * Naujas dangtis
* Naujas motoras * Nauja kojine kontrolė

Paskambinkite, pademonstruosime Jūsų namuose veltui.
WA. 1-5161
IMPERIAL
Sewing Machines Co. Ltd.
289 College St.
TORONTO, ONT.
orbe
KITCHENER, ONT.
762 King St. E. Tel. 2-6853

PRIEŠLĖKTUVINĖ SLĖPTUVĖ - IŠLIKIMO LAIDAS

Prieš 9 metus, vasario 13 Jūsų bendradarbis peryveno Oresdeno — sunaikinimo, Hirošimo ir Nagasakio atomines bombas buvo juokas palyginus su šiuo, tiksliai bombomis, teroro puolimu. Buvo parduota 10.000 orodumų ir fosforo bombų. Nėliko plytos ant plytos. Per 9 val. žuvo 132.000 žmonių, kas tiksliai besuskaitius sužeistuosius ir invalidus. Tik deka vakiečių priešlėktuvinės apsaugos disciplinos ir geros slėptuvės, šių eilučių rašytojas išliko. Jei šis rošinis pasakytų lietuviškos spaudos skaitytojus susirūpinti savo ir savo šeimos saugumu, kiek tai priklausdavo mūsų pačių, autorius būtų laimingas.

Stalinus buvo teisus, kai žinias apie pirmosios atominės bombos baisumą 1945 metais komentavo trumpai: "Aiškus reikalas. Šis ginklas susilauks ir priešginklų". Geriausias iš jų pasirodė abiejų galybių atominė pusiausvyra. Karo vyrai Vašingtono skelbėsi turį priešlėktuvinės oro torpedas, kurios nuimsiančios kiekvieną prieš bombonešį; JAV-ų karo laivynas, prieš porą savačių užtikrino, jog jų "Sparrow" (žvirblis) oro torpeda, vairuojama radaru, skrendanti tris kartus greičiau nei garas, yra nesunaikinama iki ji susprogdins savo taikinį — puolanti bombonešį. Tačiau civilinė JAV priešlėktuvinė apsauga nėra taip tikra. Ji nurodo, jog atominis karas prasidės ir privalės prasidėti netikėtai, nes nuo to priklausys daliniai ir jo lemtis. Todėl, ir žinant JAV karo galybę ir tai, jog geriausias priešginklis prieš sovietų atomines būtų gyventojų laikinas pasišalinimas iš didmiesčių, svarbu, kad paskelbus — gal rytoj — netikėtą priešlėktuvinį alarmą, čia pat, būtų slėptuvė, kuri apsaugotų, dažnai visu 100%, jūsų didžiausią turtą — jūsų ir šeimos gyvybę.

Mirtinas pavojus

Kas žino, gal šiandien, paaštriu, išmes jus iš lovos klaidus siūrenų ūkavimas, visu greičiu skubanti prieš pasitiktį sprausminių naikintojų spiežimas, oro torpedų švilpimas ir po kelių minučių, jei Jūs neturėsite savo rūšyje iš anksto paruoštos slėptuvės — staiga — neapsakomo stiprumo sviesas, baidi kelių sekundžių tyla ir Jūsų namas arba išnyks, sugrius, ūmai visas iš karto užsidegs ar nors mažiau bus paliestas. Abiem paskutiniams atvejais jus ir jūsų šeimą nuplunks nematomieji radioaktyvumo ir karščio spinduliai, jei kartu su jais langų stiklai, namo skeveldros nebus jūsų mirtinai sutriuškinę ar sukupoje.

Bombų rūšys

1945 m. Hirošimos bomba yra šiuo metu laikoma mažu kitų bombų galimumu suvokti. Hirošimos bomba yra lyginama 1 (X) arba 20.000 TNT (stipriausias ligiolinis sprogmuo). Dvigubai stipresnė bomba vadinsis 2(X) etc. Juo stipresnė bomba, juo platesnis sunaikinimas, tačiau nebūtinai proporcingai. Pvz sunaikinti dvigubai didesnę sritį negu 1 (X) bomba, bus naudojama 8 (X) bomba. Priešatomine slėptuvė turėtų įsirengti kiekvienas Lietuvoje, kuri vėl taps mūsų lauku. Niekas neabejoja, jog abi armijos naudos atominę artileriją ir atomines raketas.

Atominio sprogimo išdavas

Remiantis 1953 Nevados manevrais, JAV priešlėktuvinė apsauga skelbia, jog 2½ (X) bombą išsprogdinus 2.700 pėdų augštyje, dviejų mylių atstume esąs namas, (skaitant nuo vietos apacioje sprogimo), neišvengiamai bus sutraiskytas. Sekančios mylios atstume, namai bus tiek paveikti, jog juose būtų turės būti sunkiai sužeisti skeveldrų ar plytelių. Sekančių 10 mylių atstume, kambarius likusius žėis stiklo biaurosios ir statybinių medžiagų skeveldros. Sprogimo spaudimas atokiau esantiems asmenims nėra tiek pavojingas, kiek pavojus būti užgriūtiems, sužeistiems ar nepaprastos jėgos vėjo — uragano nutrenktiems. Pasilikusiems namuose, viršuti-

niuose augštuose, jei jie nebūtų užgriauti, labiausiai grės durys, langai ir ypač stiklo sukės.

Radio aktyvumas

Atominis sprogimas išsiskiria kelių savybių radioaktyvumą. Įsirengusiems naminė slėptuvė, pavojingi tebus "gamma" spinduliai ir neutronai. Žemės sluogsnis ir betonas saugoja nuo neutronų, o pakankamo storio sluogsnis apsaugo ir nuo baidusių gamma spindulių. Gamma, kaip ir rentgeno (X) spinduliai kerta tiesia kryptimi, todėl jiems sulaukyti reikia storesnio sluogsnio. Kad apsaugojus nuo gamma pachiame 2½ (X) bombos sprogimo centre, slėptuvė turi būti padengta neplonėsiu karpa 52 colių žemės sluogsniu arba 31 c. betono. Gamos spindulių įtaka ryškiai sumažėja atokiau. 7/8 ml. atstume gerai pastatyto mūrinio namo siena jau pilnai apsaugotų nuo "gamma" spindulių, bet ji kaip popierius, būtų nupūsta sprogimo.

Karštis ir gaisro pavojus

2½ (X) sprogimo centro rajone užklupčius žmonėms karštis bus mirtinas ir dar sunkiai žėis odą už 3 mylių. Laimė, karščio spinduliavimas sulaiko beveik kiekvienas skydas. Name, kiekvienas kampas, atokiau nuo lango, apsaugos nuo nusvilimo. Priešlėktuvinė apsauga sako, jog dar už ¾ mylios karštis išsiskia suvaldomą gaisrą. Bet ir karštį viršija sprogimo sukeltos spaudimo (uragano) galia, kuri lengvai nupūs namus ir ten, kur karščio iš vis nebus pajusta. Planuojant slėptuvę karščio veiksnys eina po spaudimo ir radioaktyvumo. Tačiau, dažnu atveju karštis išsiskia daugybę gaisrų, kilusių iš paliktų šildytuvų, gazo vamzdžių. Pasislėpusieji turės palikti slėptuves mesdamiesi gesinti gaisrų.

Sprogdinimo būdai

A. bomba susprogdinama ore — veiksmingiausias susprogdinus taip vadinamam "optimum" augštyje. Jei bomba bus blogai užtaisyta ar sprogs žemiau, visiškio sunaikinimo skritulys bus didesnis, bet mažiau palies tolimesnius rajonus. 1 (X) buvo susprogdinta 2.000 pėdų augštyje. 2½ (X) optimum yra 2.700 pėdų augštis. Paskutinio modelio bombos bus sprogdinamos augščiau.

Susprogdinimas paviršiuje reikštų artimiausių namų ir gyvybės išnykimą ir apylinkėje labai veiksmingą "gamma" bei karščio spinduliavimą. Visa sritis būtų mažiau pažeista, tačiau pavėjui esantiems pavojingas radioaktyvumo dvelkimas.

Susprogdinimas žemėje reikštų visišką apylinkės sunaikinimą. Bomba išmigtų 40 pėdų žemės paliktų didžiulį kraterį.

Vandenyje susprogdintos bombos veikimas mažesnis. Ji padarytų dar mažiau žalos, nei sprogs žemėje. Tik kilds rūkas bei migla būtų radioaktyvūs ir pavojingi žmonių sveikatai.

Paklaidos ir taikiniai

Susirūpinę slėptuvės statymu

Kas ką veikia Lietuvoje

Ramygalos MTS direktorius yra Albinas Zerskas, vyr. inžinierius — Algirdas Devenis. Remontininkai: Antanas Baltuška, Vladas Antanaitis, Pranas Jaulis, Alb. Visockis, Jurgis Daučiūnas; mechanikas Kazys Mikėnas; motoristai: Antanas Rubskėlis, Jonas Vasiliauskas, Albinas Saugulis (visi neseniai grįžę iš armijos); mechanikų kontrolierius — Zigmantas Puodžiūnas.

Kauno komjaunimo komiteto sekretorius yra Berantas.

Kuršėnų sovchozo direktorius yra Povilas Maskoliūnas.

Artistai: Kipras Petrauskas ir M. Juozapaitė tituluojami TS RS liaudies artistais, "LTSR nusipelnę artistai" Gutauskas, Mažeika. Taip pat Kauno teatre minima baletu solistė T. Svencikaitė.

Dramos teatre Vilniuje tarp

turi žinoti, jog bombardavimo paklaidos, nežiūrint moderniausių prietaisų, yra ne tik galimos, bet ir neišvengiamos. Oficialiai laikoma, jog prieš paklaidą metant kiekvieną bombą galima 1 mylios atstumu.

JAV Federalinė Priešlėktuvinė Apsauga laiko, jog visi gyvenantys 10 mylių atstume nuo didmiesčio centro privalėtų pasirūpinti slėptuve. Gyveną atokiau, galėtų pasitenkinti lengvesnėmis slėptuvėmis. Tai esąs bendras patarimas, o kiekvienas turis apvarstyti savosios gyvenamos vietos svarbumą būsimajam totaliniam karui. Tačiau susidėjus aplinkybėms, priešais galis išmesti bombą ir ten, kur jos mažiausiai laukiama. Geriausia, jog tikrai susirūpinę slėptuvės pasistatymu (o ją ypač skatina pargausios dabartinės kalbos apie "taiką"), susisiektų su vietine Priešlėktuvine Apsauga, kuri randama kiekvienam Kanados ir

JAV mieste (deja, ne Toronte. Red.).

Slėptuvė rūšys

Pasistatyta slėptuvė galės būti naudojama kaip sandėliukas. JAV-ų Priešlėktuvinė Apsauga ypač reklamuoja tokias slėptuves statyti rūšio kampe, kuris yra nors 5 pėdas žemiau žemės paviršiaus. Slėptuvė statoma artimiausiam į galimo taikinio pusę kampe. Pasiuntus 10c The Superintendent of Documents, US Government Printing Office, Washington 25, D.C., greitai yra prisiunčiami (ir kanadiečiams) šitokios šeimos (4 vietų) slėptuvės brėžiniai. (Reikia prašyti "Corner Room Shelter"). Pastatymo kaina apskaičiuojama viso labo apie \$95.

Jei jūs vertinate savo gyvybę, savo žmonos bei vaikučių, daugiau nei \$100, tai dar šiandienaukietė rūsį ir peržvelkit vietą, kurioje gal teks, jei ne Jums, tai Jūsų brangiausiems, praleisti Tretįjį Pasaulinį "Išlaisvinimo" karą.

A. Jagėla.

LEISKIME VIESPATAUTI DV ASINĖMS VERTYBĖMS (1)

NEBŪKIME TURTO VERGAI

Ne ten tėvynė, kur balta duona

Dėl mano straipsnio (T2 Nr.3) "Neužmirškime svarbiausio" pasisakė J. Saukys (T2 Nr. 8) straipsnyje "Katrie teisės?" Esą, Lietuvon visai negrįšime.

Jumyse, mielas Sauky, "buržuizų" viespatauja. Taip galvojančioms viską nulemia turtas, geresnis gyvenimas. Tokiems ten tėvynė, kur balta duona — sotas ir lengvesnis gyvenimas. O juk turėtų būti priešingai: tik tėvynė, kurioje mieliausia ir duona, kad ir juoda, skaniausia.

Seima ir tėvynė — neatskiriama dalykai, kurie mūsų žemiško gyvenimo kryptį nurodo. Kaip gi atrodytų, jei sūnus paliktų savo motiną vien dėl to, kad be lengviau būtų gyventi. Jam nesvarbu, kad jo motina liktų skurde, apleista, pasmerkta sunykimui. Juk toks sūnaus elgesys bū-

tų nusikaltimas prieš žmoniškumą ir prigimtį. Tokį sūnų pasmerkų ir J. Saukys. Bet gi toki patį nusikaltimą daro ir tas, kurs dėl geresnio gyvenimo išsizada ir savo tėvynės, savo tautos, savo brolių. Prigimtis riša kiekvieną žmogų kaip prie šeimos, taip ir tėvynės.

Kai Lietuva kartą vėl bus laisva, grįžimo klausimas negali būti ginčytinas. Tuomet kiekvienas lietuvis turėtų grįžti namo, nežiūrint kaip puikiai jis bebūtų išsikūręs. Nereikia nei kalbėti — pirmiaisiais metais Lietuvoj bus sunku gyventi. Reikės daug darbo, daug prakaito išlieti, kol gyvenimas vėl liks panašus ar net geresnis, kaip kitados. Bet tas visas vargas turės tikslą — kilnų tikslą: sukurti geresnį gyvenimą visų mūsų bendrai šeimai — Lietuvai.

Nepatogios nakvynės išsukta mintis

Vieną naktį, prieš paliekant Lietuvą 1944 m. teko nakvoti viename kambary drauge su poetu Vytautu Mačerniu ir rašytoju Pauliu Jurkum. Kambary buvo tik viena lova ir viena patalynė. Todėl vieniems teko gulėti ant grindų, o lovoj likusiems atsisakyti dalies patalynės. Nekoks patogumas buvo visiems trimis, tačiau buvome patenkinti ir džiaugėmės, kad visi sutilpome. Staiga Paulius šuktelėjo: "Užmušk savyje "buržuį"! Ir po to pradėjo aiškinti, kad jis šiuo momentu suradęs, kur glūdi laimė. Reikia žmogui pajęgti nusikratyti egoizmo bei turtas — pato-

giu gyvenimu ir būsiąs laimingas, nes pastarieji dalykai esą didžiausios laimės priešininkai. Reikia pajęgti atsisakyti nuo turto bei patogumų ir įsitikinti, kad be viso to gyvenimas nei kiek nėra blogesnis. Tuomet žmogus jau būtų laimingas, nes kiekviena būseną jam būtų gera. Tuomet nesvarbu būtų prabanga, ar paprastas gyvenimas, gulėjimas lovoj, ar ant grindų... Ir jokie gyvenimo smūgiai bei netikėtumai nesudarytų reikšmės. Žmogus apsisunkinęs turtas bei egoizmu niekad nebus laimingas, nes jam vis atrodytų permaža, arba bijotų netekti, tai, ką turi; netekęs jausis visai sugniuždytas.

Kad ištikrui turtai mums laimės nesuteikia, jau gavom įsitikinti palikdami Lietuvą. Neturtingiems buvo lengviau, o turtingieji daug daugiau turėjo rūpesčių ir galiosčių. Kai kurie tik dėlto net ir Lietuvoj liko, o kairiems tai net gyvybę kaštavo. Ištikrųjų turtas, materialinės vertybės jokio vaidmens nevaldino mūsų likimų. Todėl klaidingai J. Saukys savo gyvenimą rikiuoja pagal turtingumą. Gerai, kad esi materialiai stiprus, bet dvasinės vertybės turi būti augščiau turtų. Tuo noriu pasakyti, kad pareiga namo sugrįžti turi būti augščiau statoma už sukurto patogų gyvenimą, kuris nėra pastovus. Taigi, mielas J. Sauky ir visi, kurie taip galvoja, užmuškite savo širdy "buržuį" ir pamatysite, kad klydote. Mečys Musteikis.

Apylinkių reformų klausimu

Antruosius metus gyvenant bendruomeninėje santvarkoje, jau iškyla ir reformų reikalas. Apylinkėse ji iškelia gana rimtos priežastys: a) sunkumai surasti kandidatų naujiems bendruomenės organams sudaryti ir b) permažas bendr. narių dalyvavimas rinkimuose.

Kodėl taip yra? Manau, svarbiausia, kad per daug sumaterialiojome, nebenerime savo liuoslaikio sunaudoti bendriesiems reikalams tvarkyti ir gerai žinodami nenormaliai sunkias darbo sąlygas, nenorime tos naštos imtis. Tie, kurie jau išbandė, sunkiai besiduoda prikalbami, o nebandę, bet žina padėti, nesiduoda net prakalbinami.

Konkrečiai kalbant apie Montreality, žinome, kad kasmet prieš apylinkės v-bos rinkimus yra kviečiami organizacijų vadovų ar jų atstovų pastarimai — talkai rinkimams praveisti. Iš organizacijų duodami kandidatų būvo sudaromas taip vad. "geležinis" sąrašas, kuris neužkerta kelio norintiems ir daugiau kandidatų sąrašą išstatyti. Paskutinėje š. m. sausio mėn. rinkimai i Montreality apyl. valdomuosius organus atnešė staigmeną. Kairiuosius organizacijos, nors ir dalyvavo talkos susirinkime ir padėjo paramą, rinkimus betgi boikotavo ir savo kandidatų nedavė. Kodėl buvo paskelbtas "boikotas", dar ir šiandien nežinau. Būtų labai pagaiduotina, kad ir "boikoto" skelbėjai savo nusistatymą ir priežastis paskelbtų viešai spaudoje. Tuomet daug kas paaiškėtų.

Permažą dalyvavimą bendr. organų rinkimuose tenka vertinti, kaip neįvertinimą liet. bendruomenės reikšmės mūsų dabartinės sąlygose.

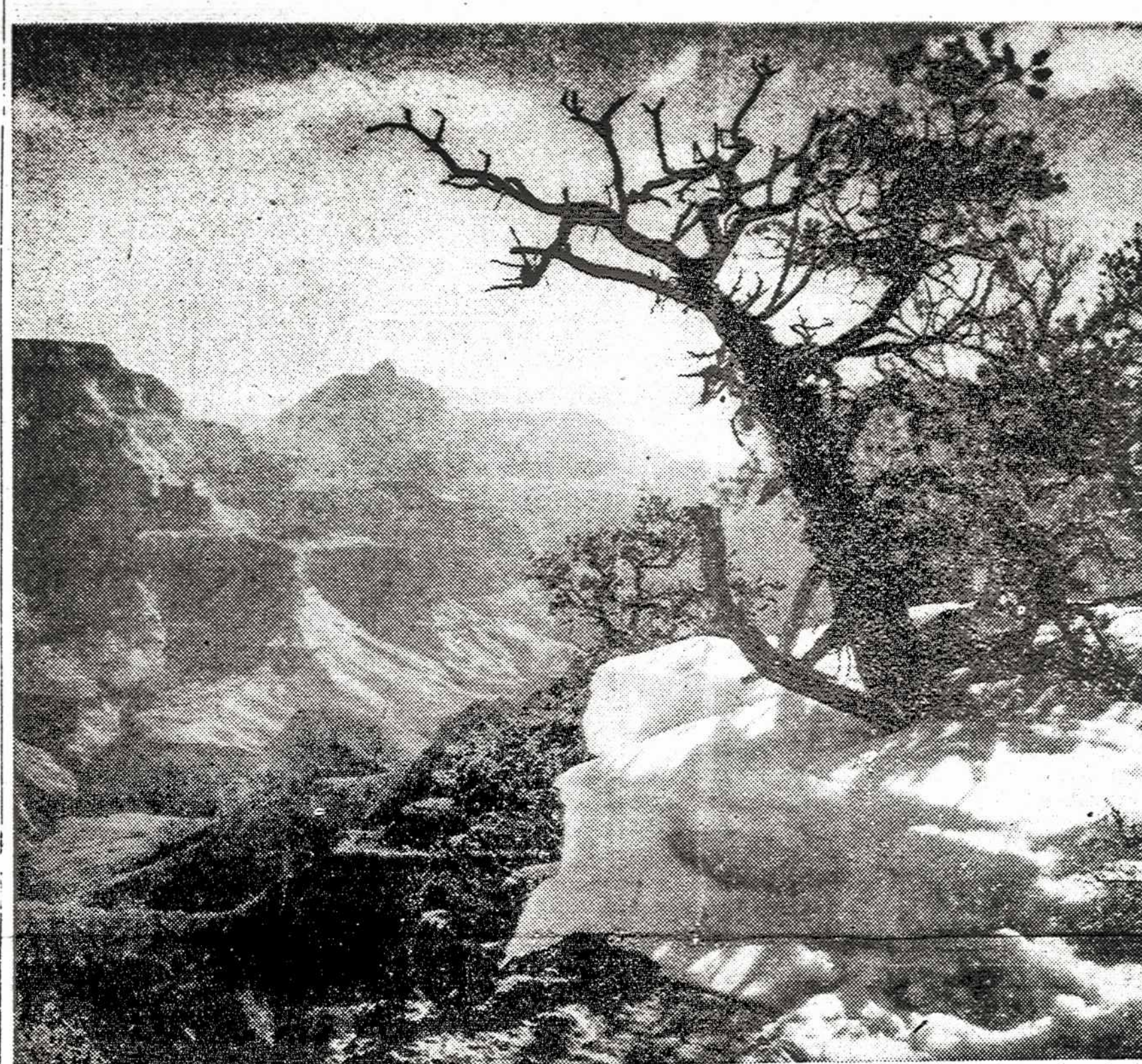
Manau, jog nei vienas sąmoningas lietuvis negali prieleisti, kad mes išsiblaškytume kas sau ir taptume trąša kitoms tautos. Davusieji įvykiai rodo, kad tai būtuma sąmoningai, tad to darbo dalyviai turi prisiminti ir visą atsakomybę.

Siūloma vaistai šiai ligai pašalinti — sudaryti "organizacijų atstovų seimelį", t. i. nenurodomio tokio seimelio teisių ir uždavinių.

Jei siūloma sudaryti seimelį iš organizacijų atstovų, tai ar reikalingi dar rinkimai ir bendr. rinkimai reikalingi, tai gaunasi iš komunistinės Lenkijos

Skotės Lenkijoje šaukiasi pagalbos

Karo metu nemažai škočių iškėjo už lenkų karių, ypač lakūnų. Po karo apie 200 jų su lenkais vyraisi atsidūrė Lenkijoje. Jau seniau buvo žinių, kad jos ten dabar jaučiasi labai blogai ir po didelių pastangų 15 jų grįžė į Angliją, kai valdžia grąžino pilietybę. Dabar grįžę iš Lenkijos vienas pirklys pasakoja, kad jam sustojus kurį laiką viename Lenkijos provincijos mieste slapta ji aplankiusios net 12 škočių, prašydamos patarimo ką daryti, kad kaip nors išspruktų iš komunistinės Lenkijos

Neseniai vykusioje foto parodoje Toronte ši nuotrauka gavo I premiją

KLAIPĖDOS VOKIETININKAI NENURIMSTA

Tuo metu, kai vokiečių vyriausybė, numatydamą galinčius kilti sunkumus dėl per didelių nacionalistų šūkavimų, stengiasi laikytis kuo ramiausias politikos, Klaipėdos vokiečių tautininkų organas "Memeler Dampfboot" beveik kiekviename numeryje stengiasi eiti senaisiais, nacių pramintais keliais ir viena ar kita

proga išdergti lietuvių. Rašydamos apie VLIKO pirmininko M. Krupavičiaus ir lietuvių bei estų išeitį trims Vakarų užsienio reikalų ministeriams notą Berlyno konferencijos metu, "MD" tam pačiam VLIKO pirmininkui siūlo visiškai atsisakyti Klaipėdos krašto, nes esą "būtų padaryta vėl didelė neteisėybė ir net nusikaltimas, jei Lietuva iš naujo ištisėtų savo nagus į Klaipėdos kraštą". Esą, M. Krupavičius padarytų gražų žestą, jei jis VLIKO vardu pareikštų, kad lietuviai, siekdami sukurti patstų taiką Rytų Europoje, visiškai atsisakytų kokių nors pretenzijų į Klaipėdos kraštą...

Taip šie nacių sekejai reiškia savo pretenzijas į Lietuvos teritoriją, nepaisydami nei Santarvininkų, nei pačios vokiečių vyriausybės patikinimų, kad ji laikysis 1937 m. sienų. Būdingas dar vienas dalykas: nors vokiečiai neturi dar nei Saaro krašto, ir iš viso dar klausimas, ar kada nors jis grįš į dabartinį reiką.

Tautiniai parlamentai tremty

JT pilnatesios posėdžių Paryžiuje metu Prancūzijos Sąjunga Pavergtos Tautos Ginti (L'Union pour la Defense des Peuples Opprimés) išteikė visumos delegatams nekomunistams memorandumą, kuriame buvo prašoma iškurti oficialų organą pavergtos tautos atstovauti. Š. m. sausio mėn. minėtosios Sąjungos pirm. Francois de Romainville išteikė JTO general. sekretoriui Hammerskjoldui raštą su tais pačiais reikalavimais, kuriuos parėmė "NYTimes", skelbdamas, kad Pavergtosios Tautos Ginti Sąjunga turi būti pripažinta lygiagrečiu JT organizimu.

Sąjunga, primindama Žmogaus Teisių Deklaraciją ir iš jo išplaukiančias išvadas bei tautų pasižadėjimus (atskirdama rusų tautą nuo ten viespataujančio režimo) ir konstatuodama, kad Sov. Sąjungoje pavergtų tautų valia negali būti laisvai išreikiama, prašo, kad okupuotųjų kraštų egzilai būtų laikomi savo tautų reprezentantais ir kad jiems būtų leidžiama išrinkti

savo tautinius parlamentus tremty. Toks parlamentas numatomas iš dviejų rūmų: vieni sudarytų iš emigrantų, išvykusių prieš karą ir vėliausiai iki karo pabaigos, antrieji rūmai — iš piliiečių, emigravusių jau po karo.

Pavergtosios Tautos Ginti S-ga taip pat pageidauja, kad tams vyriausybėms būtų suteikta po kelis ha simbolines eksteritorines teritorijas. Tai turėtų milžinišką reikšmę ateitai. Tai būtų realus patvirtinimas tų teisių, kurių atstatyti JT nepajėgia, nors tai padaryti būtų jų prievolė. Tuo būdu laisvosios tautos galėtų kiek nuraminti savo sąžinę prieš istorijos teismą, o tuo pačiu paruošti kelią į laisvę ir gerovę.

Jungtinių Tautų posėdžiai, kuriuose dalyvauja Sov. Sąjungos atstovai, pagrobtioms valstybėms, sulyginami su anoniminės akinės bendrovės visuotiniu susirinkimu, kur didelė dalis balsų atstovaujama gangsterių pavogtomis akcijoms — iš 10 narių valstybių.

BANKO GALVOSŪKIS

Savo vertybės popieriams, draudimo pažymėjimams, svariems dokumentams, brangenybėms ir kt. vertybėms saugoti nuo ugnies ar vagystės. Tai kainuoja mažiau negu 2c į dieną Dominion Banke. Banko darbo valandomis Jūs vienas, visiškai slapta, galite atsidaryti šią dėutę ir patikrinti norimus dalykus. Patarimo ar pagalbos samoniniais ar verslo piniginiiais reikalais kreipkitės į artimiausio Dominion Bank skyriaus vedėją. Čia bus Jums draugiškai padėta.

THE DOMINION BANK

83 METUS TARNAUJA KANADOS ŽMONĖMS.

KURIAM TIKSLUI REIKIA IŠSINUOMOTI SEIFO DĖŽUTĘ?

Lietuviai darbo stovyklose

Iš grįžusių vokiečių surinkto-
mis žiniomis, 1949 metais į Ru-
siją buvo ištremtas karo belais-
vis, apie 50 metų, lietuvis Mor-
kys, o 1949 m. vasario mėn. iš-
tremtas į Vorkutą apie 50 metų
turėjęs kitas lietuvis, Norkus.
Tavdos stovykloje, už Uralo, bu-
vo laikomi šie lietuviai: Adolfas
Sipulys iš Šiaulių, apie 30 m. am-
žiaus; Vincas Grybas, 38 m., iš
Šiaulių; Vyt. Butkus, 23 m., iš
Kauno; Stasys Valickas, 24 m.,
iš Rietavo; Balys Griškas, 23 m.,
iš Šiaulių; Vyt. Naruševičius, 27
m., kilimo vietovės grįžusis neat-
simena; Albertas Brunevičius,
28 m., iš Pagėgių; Vincas Bonai-
tis, 31 m.; Jonas Bronaitis, 27 m.,
iš Kauno; kun. Grubliauskas, 42
m., iš Kauno; Pranas Raukas, 31
m., iš Rietavo; Kazimieras Si-
linskis, 32 m., iš Marijampolės;
Ant. Zvirblis 34 m., vietovė ne-
žinoma. Ten iš viso buvo apie 40
lietuvių. Kitų pasakojimu, 1948
m. buvo išsiųstas į Sibirą su 4
vaikais ūkininkas Mazedauskas,
gyvenęs 7 km. nuo Silalės, mo-
kytojo sūnus Ambrasas iš Gude-
liškių ir kt. Ūkininkė Pokvytė-
nė buvo apklėsta.

Iš Sverdlovsko srity laikomų
lietuvių atsimenamos pavardės
Petrutės Romanavičiūtės ir Br.
Sato. Potmėje yra laikomas vil-
nietis lietuvis gydytojas dr. P.
Lapenis.

Siegfriedas W. pasakoja, kaip
jį daktarė Šakenienė, chirurgė,
min. K. Šakenio žmona, nuo 1950
m. gruodžio iki 1951 m. gegužės
mėn. gydė Šilutės ligoninėje. Po

karo ji buvusi ištremta į Sibirą,
bet jai pavykė grįžti į Lietuvą.
Už tai ji buvusi suimta ir vėl nu-
bausta 3 metams. Greičiausiai ji
esanti vėl su kitais išsiųsta į Si-
birą. 10 metų į Sibirą esąs išsiųs-
tas ir Jonas Staras, apie 30 m., iš
Kauno. Jis buvo suimtas 1945 m.
pradžioje. V. Seštauskas, apkal-
tintas tarnavęs vokiečių įstai-
gose, buvo nuteistas 25 m. priver-
čiamųjų darbų ir dabar yra lai-
komas vienoji s Komi respubli-
kos darbo stovykloje. Kap. Sipai-
la, leit. Galvanas auskas iš Šiaulių,
buv. statybos technikas, leit. La-
pasinskas buvo Charkovo sto-
vykloje. 1951 m. miręs suimtas
Algis Abingus, 27 m., iš Kretin-
gos apskr.; 1950 m. miręs Kostas
Pacas iš Kauno apskr., o 1945 m.
miręs artimas prof. A. Voldemar-
o giminaitis. Suimti ir buvo lai-
komų Kauno kalėjime kilęs iš
Latvių pasienio 29 m. Juozas
Radvilavičius, Kazys Dairus iš
Kretingos apskr., Br. Gurevičius
iš Vilkiškio apskr., Abišala —
iš Šančių, Juozas Staigaitis iš
Kauno, Jurgis Simonaitis iš Ma-
rijampolės, Petras Miškinis iš
Raudonkalnio, dr. J. Stonys iš
Kauno, dr. Paltanavičius iš Kau-
no, Briklis iš Šiaulių, Stasys
Petruskas iš Šiaulių ir Jonas
Baltenis (kilimo vietos grįžusis
neatsimena). Stalingrado belai-
sivių stovykloje yra gimęs Lietu-
voje dail. Eugenijus Linskas,
apie 50 m. amžiaus, ir Arkadijus
Blumas, apie 40 m. amžiaus. Po-
vilas P., sakosi Ufoje sutikęs 25
metams nuteistą Leoną Micke-
vičių.

SUDBURY Ont.

Kaip visame krašte taip ir
Sudbury rajone šia žiemą yra
daug žmonių be darbo. Nedarbo
istaigoje šiuo metu Sudbury ra-
jone yra užsiregistravę 4.600 be-
darbių. Iš jų keli šimtai negali
gauti jokios pašalpos, nes vieni
nėra išdirbę metų laikotarpį 180
dienų, kaip reikalauja įstatymas,
o antri tik praėję metų paba-
goje yra atvykę iš Europos ir per
tą trumpą laiką negalėjo rasti
jokio darbo. Tai daugiausia ita-
lai. Bedarbiai neduoda ramybės
„unemployment“ įstatigai ir mie-
to valdybai, reikalaujanti darbo,
ar duonos. Ir užpraėjus savaitę
pora kartų bedarbiai buvo susi-
rinkę į miesto valdybos posė-
džius ir iškėlė savo reikalavimus
raštu bei žodžiu.

To, pasekoje kovo 20 d., 3 val.
p.p., buvo suauktas specialus
posėdis nedarbo klausimui ap-
svarstyti. Susirinkimą atidarė
specialiai miesto tarybos išrink-
ta pirmininkė Mrs. Harthman.
Ji aptarė šio susirinkimo tikslą
ir paprašė įteikti bedarbių dele-
gacijos reikalavimus raštu bei
žodžiu. Buvo apkalusinėta ir
daugiau bedarbių, kurie visi
prašė to paties — darbo, ar du-
nos. Vienas nusiskundė, ypatinga
padėtis. Jis esąs jau senai be
darbo, o turįs žmoną ir porą
vaikučių. Iš gaunamos bedarbio
pašalpos apmokąs būto numo, o
maistui mažai belieka, tad jis
nuvežęs vaikučius į prieglaudą.
Prieglauda vaikučius priėmus,
bet po kiek laiko jam bylą iške-
lus dėl neįsilaikymo savo šeimos.
Teisėjas davęs jam kurį laiką pa-
sirinkti vieną iš dviejų — duoti
vaikams už išlaikymą ar eiti į
kalėjimą. Miesto tėvai stebėjosi,
bet išeities nenurėdė.

Po to susirinkime kalbėjo
miesto valdybos pakviestas Ot-
tavo parlamento atstovas Mr.
Gutcher, kuris aiškino visame
krašte esamo nedarbo priežastis

ir prašė bedarbius būti kan-
tiems, primindamas, kad mums
visiems šiame krašte praėjusie
teko pergyventi dar sunkesnių
laikų. Ir jis pareiškė, kad federa-
linė valdžia deda pastangas, pla-
nuoja naujus darbus, skiria di-
desnes sumas viešiesiems darbams,
svarsto pakeisti nedarbo apdrau-
dos įstatymus, kad galėtų gauti
pašalpos visi, kurie jau ir ilgą
laiką nedirba bei naujai atvykę
iš Europos ir negalėję gauti jokio
darbo šiame krašte. Kol esami
apdraudimo įstatymai bus pakeis-
ti, bei viešieji darbai bus vykdo-
mi, patarė bedarbiams kreiptis
pagalbos į savo tautinius klubus,
draugijas bei bažnytnes organi-
zacijas.

Po to kalbėjo miesto majoras
Mr. Jessup, pareiškdamas užuo-
jautos bedarbiams ir prisimindamas,
kad šiuo metu miesto valdy-
ba darbu neturinti, nes numatytų
darbų vykdymą sutrugdęs
netinkamas oras. Paskutinis kal-
bėjo nikelio pramonės darbinin-
kų unijos pirmininkas Mr. Sols-
ky, pasiūles pasiūlyti rezoliucijas
provincijos ir federalinei val-
džioms, kad stengtųsi kuo grei-
čiau ateiti į pagalbą bedarbiams,
suteikiant darlą ar pašalpą, o be
to, paraginti vietinius statybos
kontraktorių, kad kuogrečiau
pradėtų statybos darbus. Miesto
valdyba tuos pasiūlymus priėmė,
kaip tinkamus ir pasižadėjo tai
padaryti.

Nikelio pramonėje pasirodė
taip pat blogų ženklų. Aną sa-
vaitę atleido virš 200 darbininkų.
Kalbama, kad bus ir daugiau at-
leista. Tad iš kitur šiuo metu į
Sudbury darbo ieškoti nepatari-
na važiuoti.

Praeitais metais nikelio pra-
monėje per nelaimingus atsitiki-
mus žuvo 11, o šiame jau žu-
vo 3. Paskutinis nelaimė įvyko
kovo 19 d. Žuvo mechanikas M.
Rawson, 41 metų. Rep.

KEN WILES REAL ESTATE

JEI NORITE gerai nupirkti arba parduoti namus,
ar biznesą, kreipkitės pas mus. Aštuonios įstaigos
Toronte Jūsų patarnavimui.

- 6 kambarių, Runnymede - Annette rajone, oru - alyva šildomas, mūrinis su dvi-
gubų garažu namas. Kaina \$14.200, įmokėti \$4.500
- 7 kambarių, Jane - Annette rajone, atskiras, mūrinis su dvigubu garažu namas.
Kaina \$16.400, įmokėti \$4.500.
- 6 kambarių, Dufferin - St. Clair rajone, mūrinis, su privačiu įvažiavimu, yra ga-
ražas, gražus namas. Kaina \$14.500, įmokėti \$4.000
- 7 kambarių, Dufferin - St. Clair rajone, mūrinis, atskiras, šoninis įvažiavimas,
garažas, gražus namas. Kaina \$17.000, įmokėti \$6.500.

1675 BLOOR STREET WEST

ISTAIGOJ ATSTOVAUJA LIETUVIS

Antanas E. Mičiūnas

ISTAIGOS TEL. KE. 7941 NAMŲ TEL. LL. 8361

KEN WILES REAL ESTATE

Visų rūšių laikrodžius, puošmenas ir brangenybes
rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas

LAIKRODININKA

turintį 30 metų profesinę praktikę
Kalba lenkiškai

1203 DUNDAS STREET WEST, TORONTO

Antrojoje lietuvių sostinėje Čikagoje

Neseniai Čikagoje įsisteigė jau-
nimui Tautinis Meno Ansambli-
s, kurio vadovas bus muzikas Ba-
lyš Pakštas. Čia veikia ir atei-
tinukų kuopos, skautų skiltys
studentų sambūriai. Veikia ir
Augštesnioji liuanist. mokykla.
Ją veda rašyt. B. Babrauskas. Ji
vyksta kas šeštadienį Marquette
Park parapijos salėje. Jaunimas
Čikagoje turi daug progų veikti,
tautinių šokių, dainų mokintis ir
per radijo valandėles pasireikšti.
Jas ilgą laiką organizavo A. Gul-
binskas, paskutiniu metu p. Ta-
mulevičius.

Visa Čikagos liet. visuomenė
gerai pažįsta savo veiklų konsu-
lą dr. Petrą Daužvardį. Tai ne-
pamainomas reprezentantas. Kas
savaitgalį Čikagoje vyksta daž-
nai net po kelis parengimus,
šventes. Jis visus aplanko, su-
stiprina drašinančiomis minti-
mis, svetimųjų sambūriuose ka-
ba gyvu žodžiu apie Lietuvos ne-
laime, jos okupantus, daug dirba
savo įstaigoje, kurią neseniai per-
sikėlė iš miesto į priemiestį: 6137
So Artesian Ave., Chicago 29,
Ill. Konsulas visad padeda tau-
tiečiams jų reikaluose, gina teis-
mus, bylas, lūdią ir atlieka
visus konsularinius darbus. Jis
ir lietuviškos spaudos mylėtojas.
Jis buvo pirmasis, kuris Čikago-
je užsisakė Lietuvių Enciklope-
diją.

Nemažiau veikli ir konsulo
žmona p. Juzė Daužvardienė, at-
stovaujanti Lietuvai radio ir te-
levizijos programose, amerikie-
čių klubų paskaitose, daug pade-
danti skautams, moterų organi-
zacijoms ir t.t. Ji Toronto „Dai-
nos“ grupės ir eilės visų kitų or-
ganizacijų garbės narė. Benda-
rbiauja amerikiečių spaudoje,
rašo ir lietuviškai spaudai. Gra-
žūs būna jos organizuoti kasme-
tinės Kalėdų eglutės pramogos
Mokslo ir Pramonės Muziejuje
lietuviški pasirodymai. Gimusi,
augusi, augštąjį mokslą išėjusi
Amerikoje, ji tikrai pasižventu-
siai ir daug dirba savo Tėvų nu-
mylėtai žemei, jos išlaikytiems
vaikams ištiesdama pagalbos ra-
nka.

Čikagoje turime tris kasdien-
nes radio programas. Viena iš
jų ypatingai daug pasitarinauja,
tai Sophie Barcus, vedama 8 ma-
nus savaitėje, jau 21 metus žadi-
nanti lietuvišką dvasią lietuvių
sirdyse, patarnaujanti organizaci-
jom, surengianti liet. švenčių
minėjimus, duodanti laiko pa-

skaitininkams, veltui paskelbian-
ti liet. parengimus pranešimus,
vasario 28 d. gražiai pagerbusi
poetą Bern. Brazdžionį.
Čikagoje taip pat turime ketu-
ris reprezentacinius dainos vie-
netus muz. Br. Jonušo vedamas
vyrų choras, St. Sodeikos „Dai-
navos“ ansamblis, A. Stephens
ansamblis ir „Pirmyn“ choras,
ved. Steponavičiaus Zada susi-
organizuoti dar du vienetai: Vy-
rų Choras praėitų metų paba-
goje išleido „Teviskės Aidų“
plokštelių albumą, Sulaukėme ir
Čiurlonio Ansamblio penkių
plokštelių.

BALFO veikloje dirba senieji
su naujaisiais vieningai. Čia no-
riu atžymėti vėl vieną veiklį
lietuvių — tai p. Nora Gugis. Jos
visur pilna: kalba per radijo, ra-
dio spaudai, rūpinasi Balfo veiki-
kla, dirba organizacijose, ragina
lietuvių būti ištikimais savai
tautai, prašo suselpti į vargą pa-
tekusius, bėga visur, kur lietu-
viškas reikalas kviečia, paverg-
tos tėvynės šauksmas aidis. Jos
vyras adv. K. Gugis taip pat dar-
buojasi lietuviškiems reikalams.

Kas Amerikoje nežino Lietu-
vos Vyčių? Tai jau virš 40 metų
gyvuojanti organizacija. Čikago-
je Lietuvos Vyčiai veikia susior-

ganizavę į kuopas, apskritį. Dau-
giausia priklauso čia gimęs jau-
nimas, po kiek ir naujai atvy-
kusieji. O reikėtų kad tremti-
niai, jaunimas ir Vyčių organiza-
ciją kiek galima daugiau stotų,
kad ir kitose organizacijose da-
lyvautų. Tik kartu bendradraudami
išlyginsime nesklandumus, kurie
per keletą metų susidarė visu-
menėje.

Apie PL Bendruomenę kalbėti
tenka labai atsargiai. Nes čia
Amerikoje į jai labai sunkiai
vystosi. Čikagoje lietuvių kolo-
nijoje visai mėginta ją organi-
zuoti, bet vis lėtai eina. Yra gin-
čų spaudoje, tas žinoma neina ir
gera, bet nereikėtų imti į galvą.
Jei užsimota, tai vygdytina. Ir
jos sąvavimas, pasak konsulo P.
Daužvardžio, priklausys nuo ap-
dairios ir pozityvios veiklos.

Spaudos metus ypatingai rū-
šiamas paminėti. Gaila, kad ir
čia kiek gali būti nesklandumų,
pvz. minėjimo datos parinkime.
Argi negalima surengti minėji-
mą, kad tą dieną visoje Čikagoje
tebūtų tik vienintelė spaudos
šventė! Visi lietuviai tą dieną
turi susilaikyti nuo atskirų pa-
minėjimų ar savo organizacijų
pramogų. Argi tai neįvykdyti-
na? ...
Balys Brazdžionis.

HAMILTON, Ont.

Mažosios Lietuvos diena

Nepriklausomybės gyvenimu
nesidžiaugė visa lietuvių tauta.
Beveik 19 metų lenko okupanto
bėtas mindžiojo lietuviškąją Vil-
niaus krašto žemę, — beveik 700
metų germano kalavijas kirmo-
mirtinus smūgius mūsų broliams
ir seserims Mažojoje Lietuvoje.
Tačiau lietuvių „kaip ažuolų
drūts prie Nemunėlio“, įleides
stipriai šaknis į Montės sukilėjų
kraują aplaistytą žemę, stovėjo
tvirtas per amžius tėvieskės lau-
kuose. Kovojo jis su audromis,
žaislais ir perkūnija, tikėdamas
susilaikyti giedrųjų dienų. Deja,
tik dalis Mažosios Lietuvos —
Klaipėdos kraštas, grįžo prie
laisvės kvėpuojančio Lietuvos ka-
mienio.

Balandžio 3 d. Hamiltonas,
švėsdamas Mažosios Lietuvos
Dieną, su džiaugsmu pasitinka E.
Simonaitį, tą ažuolą prie Nemu-
nėlio, didįjį Mažosios Lietuvos
kovotoją, nepalūžusį nei Vokie-
tiškos kalėjimuose, nei koncentra-
cijos stovyklose. Tą dieną mūsų
visų pareiga yra atvykti į šios

šventės minėjimą, įrodant lietu-
vių tautos nepalaužiamą kovos
dvasią už visų lietuviškiųjų žemi-
nių priklausomumą mūsų Tėvy-
nei Lietuvai.

Hamiltono Mažosios Lietuvos
minėjimas įvyks Lietuvių para-
pijos salėje, 58 Dundurn St. N.,
balandžio 3 d. 19 val., kurio metu
pagrindinę kalbą pasakys Mažo-
sios Lietuvos Tarybos Pirminin-
kis ir VLKO narys E. Simonai-
tis. Po minėjimo bus surengtas
priėmimas. Norintieji dalyvauti
šioje vakarieneje, prašomi užsi-
rašyti pas J. Pleinį, iki balandžio
2 d. tel. JA. 2-2698. Aukos prie-
ėjimo bus renkamos Mažosios
Lietuvos reikalams. Kviečiame
visus gausiai dalyvauti.

KLB Hamiltono apyl. V-ba.

TL „Varpo“ choras, vedamas
muz. St. Gailevičiaus, Vėrubų
sekmadienį, balandžio 11 d., Ha-
mitone duos savo koncertą. Viet-
a ir laikas bus pranešta vėliau.
— Hamiltonas: — Miesto tary-
ba 13 balsų prieš 7 atmetė pa-
siūlymą gruodžio 1 d. praversti
plebiscitą dėl sekmadienio spor-
to. Tokis balsavimas buvo 1950
m. Tada dauguma pasisakė prieš
sporto sekmadienį.

— Hamilton: — Čionykštė Ge-
neral Hospital vėžio klinika jau
gavo kobalto „bombą“, kuri bus
paruošta naudojimui per 3 sa-
vaites.

Paieškojimai

Antano Koncevičiaus ir Justo
Jurgelionio, 1951 m. išvykusių iš
Walka stovyklos prie Nürnbergo
į Kanadą, prašo atsiieiti Jonas
Jauga — (13a) Bamberg, Stauff-
enberg str. 160, Germany.

Br. Jacka, kilęs iš Panevėžio
apskrities, prašomas atsiieiti
pusbroliui L. Tribinevičiui, 84
Beland Ave., N. Hamilton, Ont.

MARGIS VAISTINĖ

JONAS V. MARGIS — vaistininkas
19 St. John's Rd. (prieš 3131 Dundas St. W.)

Receptams naujiesiems ar seniesiems — tik paskambink ar parašyk —
mes pristatysime kuo greičiausiai. Pristatymas visame mieste
VELTUI. Taip pat turime: trejos devynerios, ramunėlių, Celsi-
jaus termometrų, foto reikmenų, mažų vaikų valgių, 4711 odekolo-
no, vitaminų ir tt.

TELEFONAS
MU. 9543

VALANDOS
9 a.m. — 9 p.m.

Dr. GUNDARS DRILLIS

M.D. — L.M.C.C.

780 Main St., East, Hamilton

GINDYMO PAGALBA

Priėmimo valandos 2-4 ir 7-8 val. vak. ir pagal telefoninį susitarimą tel. 9-6634

Moteriškų ir vyriškų rūbų siuvėjas

JONAS ČEGYS

Priimu visokius užsakymus. Angliškų ir vietinių medžiagų pa-
sirikimas vietoje. 20 metų dirbu savo specialybeje.
224 WILLIAM ST., LONDON, ONT. — Telef. 7-5228

GERIAU PAS LIETUVI, NEGU SVETIMTAUTI!

Visais auto remonto reikalais mielai pasirengęs padėti

Imperial Auto Collision

Pilnas DUOCO ir DELUX užbaigimas. PATARIMAI DUODAMI VELITUI

Mūsų specialybė — auto korpuso (body and fender) darbai
Pakraunamos gazo-alyvos baterijos Sureguliojami ratai

561-567 KEELE ST.
1½ Block South of St. Clair
TORONTO, ONT.

TEL. Junction 4773
Namų tel. CE. 1-3444
Sav. G. KERAITIS

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBES

Pabaltijo inkorporavimui tirti
kongreso komitetas, paskyrus
darm du naujus, dabar susideda iš
pirm. Charles J. Kersten (R. of
Wisconsin) ir narių: Edward
Bonin (R. of Pennsylvania),
Fred Bustey (R. of Illinois),
Ray Madden (D. of Indiana),
Thaddeus Machrowitz (D. of
Michigan), Alvin Bentley (R. of
Michigan), Thomas Dodd (D. of
Connecticut), Patrick Hillings
(R. of California), Michael Fei-
ghan (D. of Ohio).

Lenkų spaudą paskelbė, kad
sausio 16 d. lietuvių ir lenkų pa-
sitarime „Baltic Freedom House“
iš lietuvių dalyvavo: J. Ka-
minskas, K. Bielinis, J. Audėnas,
A. Trimakas ir V. Sidzikauskas;
iš lenkų: P. Kopacz, B. Laszew-
ski, S. Korbonski, A. Nibreszcz-
anski, O. Pehr. „Nowy Swiat“
rašini pavadino: „Svečiuos pas
lietuvius“.

N. ZELANDIJA

N. Zelandijoje esama per 200
lietuvių. Iš senųjų imigrantų yra
dvi šeimos. Vienas iš jų šiuo me-
tu atstovauja lietuviams Baltų
klube. Lietuviai pasižymi plates-
ne veikla 4 miestuose: Dunedine,
Christchurch, Wellingtone ir
Aucklande. Dunedino apylinkės
valdybos pareigas ejo krašto val-
dyba, bet vasario 16 d. praga bu-
vo išrinkta vietos valdyba: Ku-
zma, Skriaulaitis ir Raudonikis.
Lietuvius p. Vyčius kartais padai-
nuoja per radiją. Daugiausia lie-
tuvių gyvena Aucklande — 64.
Šiuo metu valdybą sudaro: pirm.
C. Liutikas, nariai Mitkevičienė
ir Procuta. Suorganizuota savait-
galio mokykla, kurią lanko visi
mokyklinio amžiaus vaikai. Joje
dėstoma lietuvių k. literatūra ir
istorija. Šiame mėginama suor-
ganizuoti pačių jauniausiųjų

grupę. Aucklande taip pat suor-
ganizuota biblioteka, kur gauna-
ma visa eilė lietuviškių laikraš-
čių. Biblioteką veda N. Liutikai-
tė. Per Vasario 16 minėjimą gra-
žiai pasirodė ir tautinių šokių
grupė. Birželio tragiškų įvykių
minėjimą visuomet organizuoja
Baltų klubas. Pernai buvo gra-
žiai pravesta Motinos Diena. Rū-
pinamasi ir propaganda per radi-
ją. Ieškoma bičiulių ir tarp sve-
timtautių. Jų vis daugiau suran-
dama. Štai siemet per Vasario 16
d. minėjimą paskaitą anglų kal-
ba skaitė mokytoja lietuvių bi-
čiulė S. Baird. N. Zelandijos lie-
tuvių veikla pagyvygo, kai į ją
įsijungė iš Austrijos atvykęs C.
Liutikas su šeima. Dabartinė
valdyba nori suregistruoti visus
lietuvius.

ARGENTINA

Inž. R. Musteikis Argentine
laimėjo konkursus kelioms dide-
lėms statyboms.

Argentinės Rio Negro provin-
cija šodų vaisiais konkuruoja su
Kalifornija. Ten yra gražiai įsi-
kūrę ir sėkmingai verčiasi taip
pat lietuviai sodininkai J. Gu-
tauskas ir Pr. Venclauskas.

WINDSOR, Ont.

Rekolekcijos Windsoro miesto
ir apylinkių lietuviams bus ba-
landžio 9, 10 ir 11 dienomis. Re-
kolekcijas ves jaunas misijonie-
rius kun. Viktoras Kriščiūnevi-
čius iš Amerikos — didelis ora-
torius. Maloniai ir mielai prašau
visų pasinaudoti Dievo malonė-
mis, kviečiu visus rekolekcijose
dalyvauti. Atliktie vėlyking pa-
reiga. Pradžią kovo 9 d. 7 val.
punktaliai. Rekolekcijos vyks
St. Francis bažnyčioje 1479 Al-
bert Rd. tel. W.H.5-7413.

Kun. V. Rudzinskas.

Vokiečiai apie lietuvius

Vokiečių spaudoje vis dažniau
tenka atrasti trumpesnių ar il-
gesnių aprašymų apie lietuvius
ir Lietuvą. Štai koki gražų straip-
sni išspausdino „Schwetzinger
Zeitung“ 1954 m. vasario 15-tos
d. numery:
„Lietuvių Darbo Kuopa Nr.
8591, Eng. Float Bridge Compa-
ny, Schwetzingene gyvenanti
amerikiečių karių pajėgų tary-
bos grupė, vakar, šarvuotųjų
kareivinių teatre, šventė Lietu-
vos Nepriklausomybės Dieną
(1918 m. vasario 16). Šis pami-
nėjimas pasižymėjo ne tik aug-
tu kultūrinio lygiu, bet parodė
ir vokiečių stebėjimui, kaip tvir-
tai patriotiškai yra nusistatę lie-
tuviai. Dalyvaujant J.E. Vilka-
viškio Vyskupui Vincui Padols-
kiui (vienam iš trijų lietuvių
tremtinių vyskupų), šiuo laiku
Romos Lietuvių Kunigų Kolegi-
jos vedėjui, šis paminėjimas įga-
vo taip pat iš vietos rėmų išei-
nancios reikšmės“.

Toliau trumpai apžvelgęs Lie-
tuvos istoriją nuo Mindaugo lai-
kų iki dabartinės bolševikų oku-
pacijos, laikraštis tęsia:
„Patriotiškai ir demokratiškai

nusiteikę lietuviai niekad nesu-
tikio su jų krašto bolševikiniu.
Prieš Sovietų Sąjungą jie sava-
kuš. 65.000 lietuvių emigravo.
8000 dar tebegyvena Vokietijoje,
kurį 200 rado laikinę tėvynę
noriškai kovoję Hitlerio Wehr-
macht'o eilese. Partizanai dar
šandie tebekovoja prieš bolševi-
lānderis prieš kelias dienas pa-
sisakė prieš apibendrinimus nei-
giamai, vertinant iš bolševikų
užimtų valstybių atbėgusius už-
sieniečius. Jis pareiškė: „Euro-
pos pertvarkymui turės lemiam-
mos reikšmės mūsų atsiminimas
kaip žmogaus ir žmogų užsienie-
čių atžvilgiu, kurie pabėgę nuo
Schwetzingeno Darbo Kuopoje.
Jie nėra blogiausi, bet priešing-
gai: geriausi pavergtos tautos
atstovai.“

Pabėgėlių minist. prof. Ober-
bolševizmo jų tėvynėje, rado
prieglaudą Vakarų Vokietijoje“.
Vak. Vokietijai esant ant slenk-
čio tarp Rytų ir Vakarų, svarbu
tuos užsieniečius įjungti žmoni-
kumo sumetimais“.

Smulkiau aptarus inž. J. Au-
gustačio kalbą, tęsiama:
Lietuvių darbo kuopos vadas
kpt. Sutkus sveikino savo tau-
tiečius ir prisimin

Karta Vakare...

JONĖ DAPKUTĖ

Jonė Dapkutė yra slopyvardis jaunos, kylančios lietuvių rašytojos. Jos kūryba, kaip matyti iš šio rašinio, priklauso lietuviams, ne maskviški "Tiesai", leidžiamai Vilniuje. Tik pačioje pradžioje atidavusi duoklę propagandiniam partijai reikalavimams, autorė čia liečia amžinos problemas, kurios tiesiai žmonių gyvenime nežūrint "išlaisvinimo" ar "tautų draugystės" šūkiu.

"Tiesoje", rugpjūtio 2 d., šis dalykėlis išspausdintas su pastaba: "Iš apsakymų "Tiesos" konkursui".

Kai viskas apsimsta, kai gatvėse ir namuose nutyla triukšmas, Gražina Navickienė dar kartą prieina prie savo miegančio sūnaus, šypsodama pasižiūri į jo garbanėles, pabučiuoja atmetę rankute, ir, paglostiusi pavarasio saulės nugairintą veidelį, palinksta prie rašomojo stalo.

Vartydama žurnalus, knygas, užrašus, ji ieško savo pamokoms įdomesnės medžiagos. Daugelį tylių valandų mokytoja skiria šiam darbiui. Gyvi pavyzdžiai visuomet mokinius sudomina, jie kaip gražūs paveikslai, amžinai palieka mokinių atmintyje.

Šiandieną mokytoja ruošiasi lietuvių tautosakos pamokoms, dėl to ant jos rašomojo stalo lietuvių liaudies dainos, apdailuotą sunkią liaudies dailę, pasakojančią apie lietuvių liaudies kovą prieš engėjus. Šalia šių senųjų liaudies dainų, mokytoja parinko naujų dainų pluoštą. Koks skirtingas gyvenimas, koks skirtingas dainos. Jose nėra ženklo nelibelio, tu graudžių gaidų, jose tarybinė liaudies apdaila savo džiaugsmą, savo pergalę, savo mielę didžiųjų Komunistų partiją.

Mokytoja pažvelgia į laikrodį — jau po pirmos. Kaip greitai bėga laikas, kaip gera jausti darbą meilę ir jaukią namų šilumą. Dešimt metų mokytoja Gražina Navickienė dirba vienoje mokykloje. Ji taip pamėgo mokyklą, klases, mokytojų kolektyvą, kad niekada nebenuorėtų su jais skirtis. Sunkiausioms jos gyvenimo valandoms kolektyvas jautriai reagavo į jos nelaimę, nepalikę jos vienos. Kai susirgo jos sūnus — Gražina suprato, kiek daug draugų rūpinosi, kol ji išgelbėjo nuo mirties. Todėl tokie stiprūs, draugiški ryšiai riša ją su mokyklos kolektyvu. Gražina niekada niekada jų nepamirš.

Paprastas ir vienas Gražinos gyvenimas: darbas, kuris reikalauja daug jėgų, kūrybos, žinių, o kitą laiką ji skiria savo sūnui. Gažina kasdien eina pasiimti jo iš darželio, vaikšto su juo ir viską jam pasakoja. O gal ne apie viską. Juk ne viską mąškas berniukas supras, juk ne viską galima jam pasakyti. Ir ji turėjo vyrą, rodos, mylėjo, darniai gyveno, vienas kitą patikėdami. Po septynių gražių išgyventų metų vyras ją paliko — neščią, ne vieną. Atsisakė nuo vaiko ir nuo jos. Vyras kalbėjo, kad pasikeitė jo idealai, kad išvyks iš šio miesto, tik nesakė, kad turįs kitą moterį, su kuria ir dabar šiame mieste gyvena.

Daug praėjo nemigo naktų. Baisios buvo pirmos vienetinės valandos. Begalinis skausmas raizė širdį, palikdamas krūtinėje žaizdas... tokias giliąs, kurių niekas ir niekada, atrodė, neužgydys... Nelengva buvo, bet pamazų apsiporto. Dabar jos gyvenimo džiaugsmas — darbas ir sūnus Aurutis.

Šiandieną Gražina turi laisvą popietį. Ji skuba darželinį parsiveisti sūnaus. Eis pasivaikščioti. Rytą jiedu susitarė, kad kastuvėlio ir kibirelio šiandien neims, o eis į miestą. Gažina linksmiai nusiteikusi. Gal pavasaris, gal pirmieji pavasarinės saulės spinduliai.

duliai savotiškai ją atgaivino. Ji jaučia, kad ir žingsniai tvirtesni, ir mostai platesni, ir visas pasaulis, tarsi, gražesnis, gyvesnis.

Gražina su Auručiu Stalino prospektu žingsniavo į miestą. Vienur kitur gazonuose žydėjo mėlynos ir geltonos gėlės. Jie dairėsi į krautinių vitrinų, užsuko vaikų krautvėnų pasižiūrėti žaislų. Vaikštinėjo abu šnekūs, linksmi ir laimingi. Priėję Černiachovskio aikštę, jie minutėlę sustojo prie karžygio didžiulio paminklo.

— Mamute, čia palaidotas generolas, taip? Jis žuvo čia... atvažiuoja jo vaikučiai, taip? — klausinėja Aurutis, žiūredamas čia į motiną, čia į paminklą.

— Taip... vaikuti! Bet vaikas ne tai norėjo sužinoti. Prislinko arčiau prie motinos ir tyliai jai susnibždėjo: — Mamute, ar mano tėvelis irgi miręs? Tu parodysi jo kapą? — parodysi... mes jį iškasime ir turėsime. Abu su tavim turėsime, taip?

Vaikui idomu buvo, kodėl jo mamutė niekada nieko nekaltaba apie tėvą. Jis dabar ir paklausia. Visi jo draugai turi tėvelius, o kai Auručio kas paklausia, kur jo tėvelis, jis nežino, ką atsakyti. Visados mama tyli arba draudžia apie tai kalbėti. Sakė, kad miręs. Tai kur tėvelis palaidotas? Generolas mirė, * jį vaikučiai aplanko. Aurutis būtinai nori sužinoti, kur palaidotas jo tėvas. Jis jau lanko darželį. Draugai dažnai klausinėja, kur dirba, kur gyvena Auručio tėvelis, o jis nežino, nieko nežino.

Motina susijaudinusi suspaudė vaiko rankutę ir skubiai nuėjo nuo paminklo. Kažkas joje pasikeitė: ji sukaito, pavargo. Pasuko į kažin kokią siaurą gatvę, bet kur eina, ko — nežino. Jo. Ji ėjo labai skubėdama, priekini smėigusi akis, bet nieko nebeatė.

Juk ne pirmą kartą vaikas klausinėja, kur yra jo tėvas. Jis netgi mėgindavo lyginti savo tėvą su kitų vaikų tėvais, laukdamas, ką pasakys motina, ar geras, ar negeras buvo jo tėvelis. Bet motina visados tylėdavo arba sakydavo: "Nėra, jis miręs... nereikia, Auruti, apie jį kalbėti". Tuo ir pasibaigdavo jų kalba. Vėliau motina mėgindavo stebėti savo sūnų žaidžiantį su draugais, su ja namuose ir darželyje, bet nieko ypatingo nepastebėdavo. Tačiau motina jaučė, kad berniukas jaudinasi. Jis negalėdavo ramiai žiūrėti, matydamas savo vyresnį draugą Gražutį glaudžiantį prie tėvo. Nulėdęs akis, berniukas nusišukdavo.

Aurutis savo tėvo nematė ir nepažino, bet kad jis tėvą ilgėjo — Gražina juto visa savo būtybę. Todėl šiandieną ji nieko neįsivėdavo į atskaitytą reikėjo, nei motinos širdis jautė, kad nei slėpti, nei meluoti toliau nebegalima. Kas bus kai berniukas sužinos visą tiesą. Jis pradės nebetikti savo motiną. Pati to nenorėdama, motina jame išgudys pirmuosius melo ir neatvirumo daigus.

Kiek kartų berniukas su vaikų klišiu klausinėjo apie savo tėvelį, motina nesakė, kad tėvelis juos paliko, kad jis nebegriš. Truputį nurimusi, motina mėgino su sūnum juokauti, kalbėti, tačiau greit pajuto, kad ji kalba ne tai, ko nori berniukas: — Auruti, sakyk, kas ten auga? — Kur? — nustebęs paklausė sūnus.

— Ten... žiūrėk ten... medis? Taip? — Mee-dis... — lėtai atsakė, kiekvieną skiemenį tęsdamas, — na, kas iš to...

Ir vėl vėlus vakaras — tylus. Gatvių ir namų tyla, tarsi, susiliję į vieną alsavimą. Gražina vėl sėdi prie savo darbo. Prieš jos akis vienuolištos klasės savišminiai — namų darbai. Pažadėjo juos ištaisyti. Tačiau kodėl tas darbas stovi vietoje? Sunkiausioms gyvenimo valandoms darbas išlaikydavo Gražiną. Dirbdama ji užmiršdavo savo skriaudą, paniekinimą, tačiau kodėl gi šiandien jai vėl taip sunku. Negi šešerių metų dienos ir valandos dar neužnešė tu širdies žaizdų? Negi dar vėl reikėtų iš naujo kentėti? Juk šiandieną ji nesigaili to nuėjusio, jai palikęsio žmogaus. Viskas seniai žuvo. Ji gyvena naują gyvenimą, ji gyvena sūnui.

Dėl to Gražina taip skaudžiai sukrėtė sūnaus žodžiai: "Mes jį iškasime ir turėsime..." Gražina gąsdino mintis, kaip ji pradės kalbą apie tėvą. Nors ji pedagogas, bet jaučia, kad nevadovos, kai ji moka su sūnum pakalbėti. Tik vieną dalyką žinojo,

ANTANAS SALČIŪNAS

NEBYLIAI

Mes nebyliai, kaip tie nakties juodieji paukščiai Tyliai praskridę virš mūsų galvų, Ir dvasių šmėklomis, piktoms, nutupę baikiškai Viršūnėse pageltusių, senų klevų.

Mes nebyliai, nes mes nediršom šaukti, Kad mums permaža tų grakščiujų vasaros dienų, Kad metas jau baltas pavasario laivais išplaukti Parvežt gyvenimo ir tolių mėlynų.

Mes nebyliai, nes mes nediršom tyliai tarti, Kad tos jaunystės dienos buvo vien aitrūs svaigalai. Ir teišdrisome prabilt, kažkam, tą vieną kartą, Kada jau buvo per vėlai...

KLAJŪNAS

Aš klajūnas, aš vabalas menkas Per žemės žaizdas vis iriuos, Nes man kraujo krūtinėje užtenka Kaip uogų melsvuos pagiriuos.

Klatingąją meilę nubloškęs Iš klajūnų širdies virpančios, Į pavasarį veržtis ištroškęs Skrendu, kaip daina, be kančios.

Ir sustojęs ant kranto bedugnės Vira gerkle dar šauksiu — myliu, Nors išgesę bus keldrožių ugnys Ir nebus atgalios jau kelių...

Iš kultūros ir knygų pasaulio

Draugas vėl paskelbė romano konkursą su \$1000 premija. Komisijoj jau sutiko dalyvauti B. Brazdžionis, dr. J. Girnius ir dr. J. Leimonas.

Lux Christi žurnalą perėmė redaguoti kun. dr. V. Rimšelis — Marian Hills Seminary, Clarendon Hills, Ill. Kunigų vienybės nutarimu jo formatas padidintas ir jis pritaikomas platesnei visuomenei. Eis kas trys mėnesiai.

Prof. dr. Pr. Raulinaitis balandžio mėn. iš Australijos išvyks į JAV. Australijoje jis vadovavo Karaliaus Mindaugo Augustų Mokslo Institutui Melboure ir šiaip gyvai reikšėsi kultūrinėje veikloje.

Vasario 16 gimnazija sausio mėn. išleido savo rėmėjas biuletenį Nr. 3. Jame pranešama, kad iki 1954. I. I. gimnazija išvis jo gavusi aukų 108.204,57 DM. Išlaidos: sutarta sumokėti už namus DM 165.346,77, pritaikymą bei inventorių DM 73.918,64, už baraką su virtuve, valgyklą ir klasėm DM 40.470,81; iš viso DM 279.738,12. Iš tos sumos sumokėta DM 132.393,25.

Biuleteny paskelbta paskutinio metų ketvirčio apyskaita per tuos 3 mėn. DM69.196,45. Spalio 1 d. kasoje buvo DM1.182,35, o gruodžio 31 d. DM2.421,55, taigi atsargos neturima ir gyvenama tik iš nuolatinių aukų srovės.

Worcesterio, Mass. vyskypas tęsė oficioz. "Catholic Free Press" įsivedė ir lietuvišką skyrių, kurį redaguoja prel. K. Vasy. Vyskupijoje, mat, yra nemažai lietuvių.

Filatelistų Dr-jos "Lietuva" nauja valdyba: pirm. J. Green, vicepirm. E. A. Lukas, Ig. Sakalas, izd. J. Lubinskis, sekr. E. Jasūnas.

Liet. filatelistas išleidžia specialų voka pavidalo leidimo 50 m. sukakčiai paminėti. Vinjetę voku paruošė dail. Pilipauskas.

Inž. dr. A. Maciūnas, Inžinierius Sg. Niujorko skyr. pirm., mirė kovo 25 d.

Wilhelm Schmidt, pasaulinio masto etnologas, mirė vasario 10 dieną Šveicarijos Freiburge.

kad ji pati nekaltė vaikai apie tėvą, kaip apie geriausią žmogų, bet taip pat nedirš kalbėti, kad jo tėvelis yra blogas. Ji norėtų, kad augdamas ir bresdamas pats susidarytų vaizdą apie savo tėvą. Bet kažką reikia kalbėti, reikia sakyti... Ką gi? Pirmiausia reikia pasakyti, kad jos sūnus turi tėvą, ir jis gyvas, jis gyvena čia šiame mieste.

Kai ateina gražios pavasarinės dienos — klegesio pilni kampanai. Gatvėmis, skverniais sklando vaikų šūkavimai, juokas, skambesys. Bežaisdami vaikai užmiršta viską: valgi, poilsį, namus. Tačiau ši kartą Aurutis klusniai grįžo namo. Paprastas vakarinis triušas — nusiprausti, susišukuoti, pavalgyti, išsivalyti dantukus. Patenkinta Navickienė triušė apie vaiką. Jis čiaskinėja, jo gerokai įraudęs nuo saulės ir pavasarinio vėjo. Lauke prisibėgę, su vaikais prisistatę, namie Audrutis pavalgė ir rengėsi miegoti. Jis pastatė mamutėi kėdute, kad Auručiu paskaitytų knygelę. Taip daro Auručio mama dažnai, jei turi laiko. Žiūrėjo motina į savo sūnų ir džiaugėsi, kad jau gali gyviu žodžiu su juo pasidalinti. Ji ilgai laukė tos valandos. Būna kartais taip sunku prasiskverbti į vaikų pasaulį, prakalbėti vaikų kalba.

Gražina norisi atverti greičiau save, norisi pasidalinti su sau artimu, nes jau gerokas laikas, kai ji viską vieną savyje nešioja, neturėdama artimesnio draugo.

"Balto-Slavistikos Sk. Niujorke 1949-50 m. Jūsų bendradarbis protestavo Niujorko spaudoje, kad lietuvių spauda ir literatūra, antroje savo didumo JAV bibliotekoje "New York Public Library", laikoma "Slavistikos Skyrė", Balto-Slavistikos sekcijoje". Lietuviai ten tebėra ir dabar. Kitos tautybės yra padariusios šią biblioteką savosios literatūros ir spaudos archyvą, bet joje neraišime didžiūmos šiuo metu išleistos lietuviškos literatūros. Iš laikraščių "New York Public Library at 42nd St" tegauja "Vyti", "Atėiti" ir "Laisvė" (Richmond Hill leidžiamas, komunistų dienraštis). Lai būna leista priminti, jog Niujorke randasi bene 5 lietuviškos įstaigos su bene 35 tarnautojais iš lietuvių valgančiais pusėtinai skalais duona. Kas besužiūrės draugijas, organizacijas, žurnalistus, rašytojus... (ahm)

Lietuvos pašto ženklų rinkėjams

Lietuvos pašto ženklų rinkėjai, gyvenantieji rytinėse JAV ir Kanadoje nutarė susiburti, kad pagelbėtų vienas kitam papildyti savo albumus ir surinkti į lietuvių rinkas tą "gražų Lietuvos pašto ženklų lobyną".

Prisikėlusios valstybės istoriškai 1918-19 ir 1920-22 m. žymi dalis pašto ženklų buvo užsienio prekybininkų išgrobtyti. Dėl antro pasaulinio karo daugelis lietuvių rinkėjų nespejo pasiimti su savim vėlesnių laidų ženklų. Karo pasekmę dėka daug Lietuvos pašto ženklų, buvusių Vokietijoje, dabar atsirado Amerikoje. Prezidento Roosevelt, buvusio Egipto karaliaus Faruko ir kitų žymių pasaulio vyrų turtinčių pašto ženklų rinkiniai su Lietuvos ženklais dabar atsiranda vienas po kito Amerikos rinkoje.

Augščiausi išdestytų tikslų pasiekimui, rytiniuose Amerikos pakraščiuose gyvena lietuviškų pašto ženklų rinkėjai nutarė balandžio 4 d. 2 v.p.p. susiburti V. Belecko Winter Garden salėje,

Tik sūnus dabar jos artimiausias draugas. Ji labai laukia jo užaugant.

Knygeles Aurutis pats pasirenka. Vieną kartą jam patinka "Zuikis - puikis", kitą kartą "Dėdė Stepas". Dabar jis atsinėdė Maršako "Geroji dienele" ir padėjo prie lovos.

Gražina atsisėdė, pasirengusi skaityti. Skaitytė eilėraščius "Mūsų herbas", "Svidinėlės" ir pradėjo skaityti "Geroji dienele". Vos tik ji pratarė pirmuosius žodžius:

"Švarkas, portfelis, kepturė."

Tėtė šiandien neis darban..."

Aurutis palengva išsitiesė lovutėje. Jis nugarė savo akis nuo Gražinos veido. Jis kartais suprasdamas motinos lūpų judesius, jos veido pasikeitimą ir bekintantį balsą. Dabar Aurutis net ausuoti rečiau pradėjo. Jis gaudė kiekvieną motinos žodį, — džiaugėsi berniukas, kad tėtis neina darban: "Taigi džiaugsmo bus ir man". Knygeleje sūnus su tėvu rengėsi eiti į miestą. Žadėjo aplankyti zoologijos sodą, žaidyklą, krantinę ir jį namus sugrįžti tramvajum.

Gražina skaitė ramiai, atrodė, kad ji nepastebėjo sūnaus pasikeitimo. Tačiau sunku jai buvo išlaikyti tą ramų, pirmutinį balso toną. Beskaitant nežymiai prasišverždavo virpesys, susijaudinimas, nors ji ir stengėsi nepasiduoti. (Bus daugiau)

žemės alyvos buvimo galimybės Lietuvoje

Dipl. Geol. J. Šernas

Gana sensacingai nuskambėjo "T2" inž. T. J. Vizgirdos straipsnis apie žemės alyvos arba petroleumo buvimo galimybes Lietuvoje; bet tokioms išvadoms pagrindas yra.

Nepaprastai didelė žemės alyvos reikšmė valstybės ūkiui verčia jau dabar atitinkamų specialybių žmones šią klausimą išnagrinėti ir pagal turimus duomenis padaryti reikalingas išvadas.

Dabar detalesnių išvadų neliešiu, o tikrai kondensuotai peržvelgsiu patį žemės alyvos susiformavimo procesą žemės sluogsnuose ir apytikriai suderinsiu kitų kraštų žemės alyvos regionų geologinę struktūrą su Lietuvos geologine struktūra.

Žemės alyva telkiasi sedimentinėse arba nuosėdinėse uolienose. Retai tepasitaiko ją rasti už jos normalios aplinkumos, t. y. kaimyninėse eruptinėse uolienose. Rezervuarų uolienos yra smėliai, smiltainiai, konglomeratai, aktytos klintys ir dolomitai, rečiau suplašiotys sukietėjęs

molis ir dumblas. Šitos uolienos sudaro beveik pastovius jūrose ir gėlame vandenyje susiformavusius sluogsnus. Eruptinėse prekambrio ir metamorfines uolienose žemės alyvos nėra.

Žemės alyva randama visokių amžiaus sluogsnuose nuo kambrio iki dabartinio laikotarpio, bet terciaro sluogsnuose visame pasaulyje randama daugiausia.

Kilmė

Dabar jau galvojama, kad žemės alyva ir natūralios dujos yra organinės kilmės. Neorganinės kilmės teorija, surišta su vulkanais, kuri apima karbidų reakcijas žemės viduje, kada susiformuoja acetilenas ir pagaliau angliavandeniliai, yra nepatikima, nes surinkta pakankamai įrodymų, paremiančių organinę kilmę iš žemų augalų ir gyvių formų jūrinių ir sausaus vandens baseinų. Yra nuomonių, skirtųjų dėl organinės medžiagos pasikeitimo į žemės alyvą detalėse.

Yra manoma, kad organinė medžiaga pridengta jūriniumi dumblu, pereina komplikuoatą pasikeitimą į angliavandenilius ir, pagaliau, susirenka į poringų, aktytų medžiagų, uolienų rezervuarus.

Vienaceliai augalai ir gyviai, kaip algejos, diatomejos ir foraminiferos, buvo gausiai paplitę jūrose nuo ankstyviausio paleozojaus iki dabar. Dėl to manoma, kad jie turėjo daugiausia reikšmės alyvos susiformavimui, kaip kilmės medžiaga (Landes). Jų gyvenimo forma buvo planktonas, t. y., pasyviai arti jūros paviršiaus plūduriuojančių organizmų masė. Jos judėjimas priklausė nuo jūrų srovių.

Žemės alyva ir natūralios dujos, nors ir skirtingos cheminės sudėties, tačiau yra tos pačios augalų ir gyvių liekanų kilmės. Yra žinoma, kad kai kurie žemumų formų augalai, turi panašias į alyvą medžiagas. Panašios ir vaškų ir riebalus medžiagos, veikiančios bakterijoms, suirsta ir lieka mažutis alyvos rutuliukas. Šitie lašaiukai prisiskabiną prie mažyčių dumblo dalelių ir vandens nešami nuosodinami į dumblo sluogsnį, kuris vėliau sukieta. Taip pat yra galima, kad šitos augalų ir gyvių medžiagos, panašios ir vaškų, sakus ir riebalų, gali būti giliai nuosėdose palaidotos pelkėse, įlankose arba išilgai jūros pakraščio. Žemės plutos raukšlėjimasis duoda pakankamai karščio ir didelis spaudimas iš palaidotus nuosėdoses medžiagos suformuoja žemės alyvą, ir natūral dujas (Hume). Visas susiformavimas įvyksta veikiant dar iki šiol nežinomiems cheminiamis pasikeitimams.

Kai kurie geologai galvoja, kad žemės alyvos skirtingos savybės priklauso nuo skirtingos kilmės medžiagos, bet tai, atrodė, neturėtų lemiams reikšmės, nes komplikuoti procesai, kurie suformuoja žemės alyvą, suteikia didesnį skirtumą.

Organinės liekanos susitelkia arba akumuliuojasi į lagūnų dugno dumblą arba seklių jūrų dugno slėnelėse ir būna įtraukti į besiakumuliuojančių sedimentus arba nuosėdas. Trask ištyrė tūkstančius dugno dumblo pavirzdžių ir rado, kad organinės medžiagos kiekis, šimtui mylių nuo Columbijos pakraščio, buvo pastovus ir giliai jūrose svyravo nuo 0,3% iki 7%.

Vidutinis organinės medžiagos kiekis yra 2½% dabartinio laikotarpio ir tikrai 1,5% senųjų periodų nuosėdose.

mui, ieškančiam vertingos ir rimtos knygos.

Jnozas Kekstas, Etapa, poezija, 1933-1953, aplanką piešė Kazys Janulis, išleido Venta, 1953 m., tiražas 500 egz., 142 ps. Kaina nepažymėta.

A. Tyla, Laukų liepsnos, sonetai, iliustravo dail. P. Osmolskis, išleido Venta 1953, tiražas 500 egz., 46 ps. Kaina nepažymėta.

I. laisvė, 1954 m. kovo 1, Nr. 2 (39), 64 ps.

Knygų Lentyna, Nr. 11-12 (66-67), lapkričio - gruodžio mėn. 1953 m., 41-48 ps.

Laiškai Lietuviams, 1954 kovas, Vol. V, Nr. 3, 65-96 ps.

Lietuvių dienos, 1954 m. kovo mėn., 22 ps.

Bulletin for Members of "Lithuania" Philatelic Society, Vol. March 1954, Nr. 5. Rotatorinis leidinys, 9 l.

Santarvė, 1954 m. vasaris Nr. 2 (13), 37-76 ps.

Skautų Aidas, 1954 m. kovo mėn. Nr. 3, 28 ps.

Tėvų kelias, 1954 m. sausio mėn. Nr. 1 (53), 1015-1035 ps.

Rezervuarai

Toliau, vietoj "žemės alyva" ir "natūralios dujos", bus vartojama "alyva" ir "dujos". Alyvos rezervuaras tai nėra koks požeminis tvenkinys, bet tikrai alyvos susitelkimas uolienose porose. Išsklaidyti alyvos lašeliai, susiformavę kilmės dumble, dar nesudaro alyvos rezervuaro. Tam reikalingos šios sąlygos: 1. migracija arba šlinkimas ir akumuliacija arba susitelkimas; 2. tinkamos rezervuarų ir rezervuarų dengiančios uolienos; ir 3. tinkamos užtvaros.

Migracija ir akumuliacija Alyvos rezervuarai randami daugiausia smiltainiuose; iš to seka kad išsklaidyti alyvos lašeliai kilmės dumblyje, turėjo migruoti lauk iš kilmės uolienos į smėlius. Jėgos, kurios igalina migraciją yra: 1. dumblo slėgimas, 2. kapiliarizacija, 3. plaukiamoji jėga, plūduriavimas, 4. gravitacija ir 5. srovės.

Kilmės dumblas gali turėti iki 80% vandens. Kada dengiamieji sedimentai yra nusėdę, tada didėjantis svoris palaipsniui spaudžia apatinius sluogsnus, ir ten esantieji skysčiai išspaudžiami lauk į mažesnio pasipriešinimo vietas — į smėlio poras. Skysčiai gali judėti augstyn arba žemyn, arba net į šalis. Athy apskaičiavo, kad slėgimas pašalinu pusę vandens, kada palaidojamas pasiekė 1000 pėdų ir 85% prie 4000 pėdų. Slėgimas yra pats svarbiausias faktorius alyvos migracijai.

Jeigu alyvos sudrėkintas sukietais molis ar dumblas yra kontakte su vandens sudrėkintu smiltainiu, tai vanduo, turėdamas didesnį paviršiaus įtempimą, slinks iš stambesnių smiltainio porų į smulkiąs, kapiliarines, sukietais molio ir dumblo poras ir išstums alyvą į kaimyninius smiltainius.

Alyva, būdama lengvesnė už vandenį, stengiasi iškilti paviršiumi. Laisvos dujos panašiai iškyla viršų alyvos. Šitas susitarimas įvyksta rezervuaro uolienoj. Jis daugiausia aktyvus ten, kur porų erdvė yra didelė ir kur didelis kiekis skysčio dalyvauja; tai yra pradžią bendro susitarimo: vanduo, alyva ir dujos. Jeigu sluogsniai yra horizontalūs, tai alyva kils į praleidžiančių sluogsnų viršų ir jokios jau augščiausio aptartos akumuliacijos nesudarys; jeigu sluogsniai palinkę, tada alyva migruoja palinkusiu sluogsniumi žemyn ir, kaip vėliau pamatysime, akumuliacija arba susitelkimas ir rezervuarus gali įvykti.

Kur yra kurti ir vanduo, lyginamojo svorio skirtumai tarp alyvos ir vandens sudaro plaukiamąją jėgą, plūduriavimą, bet kur vandens nėra, gravitacijos jėga priverčia alyvą migruoti palinkusiu sluogsniumi žemyn ir, kaip vėliau pamatysime, akumuliacija arba susitelkimas ir rezervuarus gali įvykti.

Požeminės vandens srovės nušė alyvą kartu su savim ir pagreitina alyvos migraciją. Tokios srovės gali susidaryti veikiant slėgimui arba artizino vandens cirkuliacijai. Pastaroji gali būti labai efektyvi priemonė sudaryti didelio masto migracijai dideliose regionuose, kaip Rocky Mountain provincijoje.

Alyvos migracija paprastai etina prie akumuliacijos, kuri yra mažų lašelių kolekcija alyvos rezervuaruose. Alyva gali migruoti ir be akumuliacijos arba gali akumuliuotis ir net ant horizontalių sluogsnų viršaus ir sudaryti menkos ūkiškos vertės rezervuarus. Koncentruotos akumuliacijos esmė yra ta, kad sudarytų ūkiškai vertingus alyvos rezervuarus. Visa tai priklauso nuo rezervuaro uolienų ir nuo užtvarų savybių.

(Bus daugiau)

120 LITUVIŠKŲ PLOKSTELIŲ!

Lietuvos Himnas, Mėdė už Tėvyne, Karo Muziejus, Vėliavos nuleidimo iškilnės, Linksmas Dienos... Tosa, Trubadūras, Faustas — idėm. Grigaitienė, Eugen: Oneginas, Žydų — Klipus Petruskas, Šobanius, Dolekio, Dveriono, Dineikos ir J. Petrusko idėm: Karo Mokyklos Chord idėm: ir daug kitų lietuviškų plokštelių gauti gauti paraiš: DAINORA - DAUNORAITĖ.

49 Thornton Ave., London W.4, England.

Plokštelių kaina — norm. dydis \$1, didelio formato — \$1.50.

METU SVENTES, VESTUVES AR KRIKŠTYNOS

gausiai iliustruota knyga "Nepriklausomos Lietuvos piniginai" yra reikšmingiausias pirkiny — mielas pasilaikyti sau, vertingas padovanoti artimajam. Tuo jau eik pas knygų pultiną arba rašyk J. Karulį, 45 Park Terr., Bridgeport 4, Conn., U.S.A.

Laida nedidelė — atidėliojantiems pritrūks!

J

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausia, didžiausia ir patikimiausia firma padedanti nusi-pirkti arba parduoti nejudamas nuosavybes; sudaranti pa-skolas; velti suteikianti informacijas apie parduodamus namus, paskolas, biznesus ir tt.

BIURAI:

2390 Bloor Street West, Toronto
863 Bloor Street West, Toronto
575 Queen Street West, Toronto
1294 King Street East, Hamilton

PARDUODANT ar PERKANT namą mielai Jums patarnaus žemiau pasiskelbę Jūsų tautiečiai:

J. Kaškelis

Tel. EM. 8-2646. Namų — KE. 7536
575 Queen St. W., Toronto

\$4.800 įmokėti. Annette - Fairview, atskiras, 10 kamb. duplexas, 2 virtuvės, 2 vonios, 2 apšild. krosny; sklypo frontas 35, gylis 120 pėdų, garažas. Kaina \$14.800.

\$4.000 įmokėti. Bathurst - Barton, pusiau atskiras, 8 dideli ir šviesūs kamb., ve-randa; dvi modernios virtuvės; kietmedžio grindys; namas visai nepa-skolintas. Kaina \$14.500.

\$2.000 įmokėti. Ossington - Dundas St. Maisto krautuvė su visais moderniais įrengimais ir 7 kamb. Savaitės apyvarta \$1000. Nuoma \$130 mėn. Kai-na \$4.000.

\$2.500 įmokėti. Cokewood. 100 akrų geras žemės, gerai išdirbtos, su visais tro-bešiais: gyven. namas 9 kamb., tvartas, klajimas, ironikams pastogė, viš-tininkas, garažas. 45 mylios nuo Toronto, prie plento; sodyba apaugusi medžiais - sodu. Turtinga apylinkė. Kaina \$9.500.

\$3.500 įmokėti. Wasaga Beach, arti centro, prie vandens, 500 frontas iš 180 pėdų sklypas, apaugęs pušimis, 5 vilos po 4 kamb su visu apstatymu, nuo-savybė nepraskolinta. Kaina \$11.500.

\$2.000 įmokėti. Crystal Beach, atskiras kampinis medinis namas, 7 kamb., 2 virtuvės, 2 vonios, "Lunch" su visais įrengimais: 3 saldytuvai, visi indai ir t. Biliardo kambarys, iš restorano ir biliardo vasarą didelės pajamos! Kai-na \$6.000. Pigus politikimas.

MIELI HAMILTONIEČIAI!

Perkat, parduodat namą? Turit problemų su apdraudimu?

Nepamirškite manęs!

B. KRONAS

R. TESLIA

REAL ESTATE AND INSURANCE
1294 KING ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO
Telefonas: 9-3558

TORONTUI, HAMILTONUI IR APYLINKĖMS.

Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Įrengiami nauji visų rūšių namų apšildymai anglimis arba alyva. Keičiamos senos krosnys į naujas, moderniškas alyva apšildomas ir pilnai automatizkas. Įrengiami alyvos apšildymai (Oil Burner) ir senas krosnis ir taisomi seni apšildymai.

Didelis pasirinkimas įvairių firmų krosnių ir Oil Burnerių. Kodangi prekės gaunamos tiesiog iš urmo sandėlių, be jokių tarpininkų, todėl įrengimai daromi žymiai pigiau nei kainomis ir išimokėjimui dviems metams.

Visi patarimai velti.

Užsakymai priimami:

TORONTE: 693 DOVERCOURT RD. Telef. LO. 8951
HAMILTONE: 18 SPADINA AVE. Telef. LI. 92035.

GERIAUSIOS ANGLYS - YRA PIGESNĖS!

V. ir S. AUŠROTAI

prima Jūsų užsagymus

kasdien nuo 10 val. ryto iki

10 val. vakaro.

DOMINION COAL & WOOD

206 GILMOUR AVE., TORONTO

Telefonas: LY. 0305

J. J. ELLIS

REAL ESTATE

1072 BLOOR STREET WEST - TORONTO - TEL. ME. 2471

Sąžiningu ir maloniui patarnavimu visų tautų klientams mūsų firma yra įsigijusi gerą vardą Toronto visuomenėje ir sparčiai auga bei plečiasi, atidarydama vis naujus skyrius. Šiuo metu pas mus dirba virš 100 įvairių tautų agentų. Į dieną gauname apie 60 naujų namų pardavimų. Tai faktas, kad pas mus ir jų post-rinkimas tikrai didelis. Štai tik keletas pavyzdžių:

GLADSTONE - DUNDAS. \$14.000.

įmokėti \$4.000. 8 kambarių

tikro ir gero mūro namas. Ger-

os kietmedžio grindys, moder-

ni virtuvė, garažas. Skambinti

P. MALISAUSKAS, OL. 6321.

QUEBEC AVE. - BLOOR. \$16.800.

įmokėti \$6.000. 8 gražių kam-

barių, per 2 augštus, visai at-

skiras, tikro mūro namas. Ga-

lima įrengti 2 kambarius III-me

augšte. Namas parduodamas su

balais dėl išvykimo. Skambin-

kit P. MALISAUSKAS, OL. 6321.

INDIAN GROVE - HIGH PARK. \$12.

500, įmokėti apie \$3.500, 6 di-

delių kamb., tikro mūro namas.

Karštu vand. šildomas, 2 geros

virtuvės, naujas garažas, gražus

kiem. Skambinti P. MALISAUS-

KAS, OL. 6321.

CRAWFORD - QUEEN. \$17.500 pilna

kaina, atskiras labai gero mūro

namas, 8 kambarių, dvi virtu-

vės, kietos grindys, vandeniu šil-

domas, erdvūs ir gražūs kamba-

riai, vieta garažui. Skambinkite

P. ZULYS, OL. 6321.

WOODSIDE - ANNETTE. \$6.000 įmo-

kėti, visai atskiras, gero mūro

namas, 7 kamb. per du augštus,

kvadratinis planas, 2 virtuvės,

kietos grindys, alyva šildomas,

didelis, gražus kiemas, trys ga-

ražai, plotas įvažiavimas. Kam-

binti P. ZULYS, OL. 6321.

GLADSTONE - BLOOR. \$15.000 pil-

na kaina, labai gero mūro, 8 k.

namas, du saulės kambariai, kie-

tos grindys, garažas ir erdvūs k.

kambariai, labai gerų pajamų ūmas. Imo-

kėti apie \$5.000. Skambinti P.

ZULYS, OL. 6321.

PARKDALE. \$13.500; įmok. \$3.000,

visai atskiras, gero mūro na-

mas, 6 kamb. per du augštus,

graži virtuvė, geras kiemas, kie-

tos grindys. Skambinti Vyt. LU-

NYS, OL. 6321.

GIVINS - DOVERCOURT RD. \$3.500

įmokėti. Labai gero mūro, 8 di-

delių kambarių namas. 3 virtu-

vės, didelis kiemas. Pilna kaina

Mann & Martel

REALTORS

1245 Bloor St. W. - Tel. OL. 8481

Prie Lansdowne

Namų telefonai:

J. TAMULIONIS—OL. 8074. Z. UMBRAŽŪNAS—ME. 0667

Gerai žinoma ir lietuvių išbandyta namų pirkimo - pardavimo įstaiga, įsigijusi mūsų tautiečių gerą vardą.

1. Siūlome plačiausią namų pasirinkimą visame Toronte.
2. Nemokamai suteikiame visas informacijas.
3. Sudarome labai geromis sąlygomis paskolas iš bankų.
4. Atliekame visas morkičius operacijas.

\$1.500 įmokėti. Givins - Dundas. 6 k. Garažui vieta. Visa kaina tik \$8.500. Skamb. Z. Umbražūni.

\$1.500 įmokėti. Bloor - Lippincott. 6 k., dvigubas garažas, labai ge-ras morkič. Visa kaina \$9.800. Skambinti Z. Umbražūni.

\$2.000 įmokėti. Quebec Ave. 6 k., garažas, nauja krosnis. Skambin-ti Z. Umbražūni.

\$2.500 įmokėti. Bloor - Symington. 6 k., alyvos šildymas, 2 virtuvės. Visa kaina \$9.500. Skambinti Z. Umbražūni.

\$2.500 įmokėti. St. Clarens - Bloor. 6 kamb., suspaustas, moderni vir-tuvė, alyvos šildymas, garažas. Skambinti J. Tamulioniu.

\$2.700 įmokėti. Bloor - Runnymede. 6 k., mūrinis, 2 mod. virtuvės. Kaina \$10.500. Skam. Z. Um-bražūni.

\$2.800 įmokėti. Parkdale. 6 k., mūri-nis, atskiras, labai gerame sto-vyje. Skam. Z. Umbražūni.

\$2.900 įmokėti. Bloor - Margueretta. 7 k., per du augštus, 2 virtuvės, 2 garažai, geras mūras. Visa kaina \$12.500. Skambinti Z. Umbražūni.

\$2.900 įmokėti. Indian Gr. - Bloor. 6 kamb. mūrinis, kietos grindys, 2 virtuvės, vieta garažui. Kam-binti J. Tamulioniu.

\$3.000 įmokėti. King - Cown. 8 k., atskiras mūrinis namas, kietos grindys, nepereinami kambariai, garažas. Skamb. J. Tamulioniu.

\$3.000 įmokėti. Brock - Dundas. 8 k. namas. 4+4. 2 virtuvės, kietos grindys, pirmam augšte garažas. Skamb. J. Tamulioniu.

\$3.500 įmokėti. Bloor - Margueretta. 8 k., atskiras, mūrinis, 2 virtu-vės, didelis sklypas, garažas su privožu įvažiavimu. Skambinti Z. Umbražūni.

\$3.500 įmokėti. Bloor - Gladstone. 7 k., mūrinis, alyvos šildymas, 2 virtuvės, labai puiki vieta. Skambinti Z. Umbražūni.

\$3.900 įmokėti. St. Clarens - Bloor. 8 kambarių, dviejų butų mūrinis duplexas. Kiekvienam bute mo-derniška virtuvė ir vonia. Karš-tu vandeniu šildomas, dvi kros-nys ir padalintos rūšys. Dvigu-bas garažas. Labai geri morki-čiai. Skambinti Z. Umbražūni.

\$4.000 įmokėti. Pacific - Bloor. 6 k., pusiau atskiras mūrinis namas, kietos grindys, 2 virtuvės, ge-ri kambariai, vandens šildymas. Skambinti J. Tamulioniu.

\$4.000 įmokėti. Manning - Bloor. 8 k. mūrinis, pusiau atskiras, neper-einami kambariai, kietos grin-dys, 2 virtuvės, garažas. Kam-binti J. Tamulioniu.

\$4.500 įmokėti. Prie Bloor. 8 kamb. mūrinis duplexas. 2 garažai, puikus namas. Skambinti J. Ta-mulioniu.

\$4.500 įmokėti. High Park - Wright. 7 k. atskiras, per du augštus, mūro namas, 2 virtuvės, labai gerai užlaikytas, dvigubas gara-žas su plačiu įvažiavimu, nėra skolų. Skamb. Z. Umbražūni.

\$5.000 įmokėti. Margueretta - Bloor. 8 kamb., pusiau atskiras, kietos grindys, 3 virtuvės, geras pir-kinys. Skambinti J. Tamulioniu.

\$5.000 įmokėti. Ridley Gardens. 8 k., pusiau atskiras, puikus kambariai, vandens-alyvos šildymas, gero praga. Skambinti J. Tamulioniu.

\$5.000 įmokėti. Shaw - Bloor. 6 k., mūrinis, pusiau atskiras, mo-dernios virtuvės, kietos grindys, alyvos šildymas, vieta garažui. Skambinti J. Tamulioniu.

\$5.000 įmokėti. Dufferin - Hallam. 6 kambarių, atskiras, mūrinis, nepereinami kambariai, 2 virtu-vės, vandens šildymas. Skamb. J. Tamulioniu.

\$5.000 įmokėti. Ossington - Bloor. 8 puikių kambarių mūrinis namas, kietos grindys, 2 modern. virtu-vės, alyvos šildymas, garažas. Skambinti J. Tamulioniu.

\$5.000 įmokėti. Windermere - Bloor. 7 kamb. atskiras, mūrinis na-mas, kietos grindys, 2 modern. virtuvės, garažas. Skambinti J. Tamulioniu.

\$13.600 visa kaina. Fairview - Glen-lake. 8 k., atskiras, mūras, aly-vos šildymas, garažas. Skambin-ti Z. Umbražūni.

\$14.500 visa kaina. Bloor - Windermere. 7 k. atskiras, modernus mūro amas, alyvos šildymas, 2 virtuvės, garažas su privožu įvažiavimu. Skambinti Z. Um-ražūni.

Pakeltos algos

Kanados parlamentas 130 bal-sų prieš 37 patvirtino naujas parla-mento atstovų, senatorių ir ministerių algas.

Pagal naują įstatymą parla-mento narių ir senatorių algos nuo \$6.000 metams pakeliamos iki \$10.000, ministerių — nuo \$18.000 iki \$27.000, ministerio pirmininko — nuo \$23.000 iki \$37.000, senato lyderio — nuo \$13.000 iki \$20.000, senato opozi-cijos lyderio — nuo \$10.000 iki \$16.000, senato "speakerio" — nuo \$16.000 iki \$23.000, parla-mento "speakerio" — nuo \$11.500 iki \$17.000.

Tretjakov krito

Sakoma, pavojinga sovietų im-perijoje dalyvauti prie kurio nors didelio žmogaus mirties. Gorkio, Kuibysovo, Zdanovo, Ščerbakovo mirtį konstatavę gy-dytojai vėliau pateko į čekistų rankas.

Nebuvo dar pasibaigę me-tai nuo Stalino mirties, kai bu-vo paskelbta, kad atleidžiamas sveikatos ministeris A. F. Tret-jakovas, kuris vadovavo Stalino paskutinių dienų gydymui ir skelbė sveikatos biuletenius. Tas pats Tretjakovas 7 savaitēm prieš Stalino mirtį buvo paskel-bęs apie gydytojų sąmokslą, ku-ris vėliau buvo paskelbtas blefu.

Kas laukia Tretjakovo toliau, snuku spėti. Būt prisimintina, kad pastaruoju metu Stalino vardas vėl iškeliamas ir dažnai linksniuojamas, dažnai apie jį parašoma ir spaudoje ir tt.

— Gydytojas Fred Hamilton Čikagoje uždarė savo kabineta ir atidarė grožio saloną. Matyt, tikisi, kad seksis.

W. A. LENCKI, B.A., LL.B.

Teisininkas —
Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.
Room 107

Telefonas EM. 6-4182
Toronto

JEFFERY, JEFFERY
& FROST

Advokatai, etc.
91 Yonge St., Toronto

Telef. EM. 6-5255
Prašoma kreiptis į
N. ČEPULKAUSKIENĘ

GEORGE BEN, B.A.

teisininkas —
advokatas ir notaras.

Kalba slavų kalbomis.
1147 Dundas St. W., Toronto

Telef. OL. 4313

Seymour Hermant

ADVOKATAS, NOTARAS
ir tt.

Suite 410
394 Bay St., Toronto, Ont.

Telef.: EM. 4-9912

B. SERGAUTIS

REAL ESTATE & GENERAL INSURANCE

870 COLLEGE ST. --- Telef. OL. 6381

ŠIOS SAVAITES NAMAI SKUBIAM PARDAVIMUI:

\$10.500. Roncesvalles - High Park, 6 kamb. mūrinis namas, 2 virtuvės.

\$13.400. Winona Dr. - St. Clair, 6 kamb., gerų plytų namas, alyvos šildymas, 2 modern. virtuvės ir vieta garažui.

\$15.000. Indian Grove, 8 kamb., mūrinis, gerame stovyje namas, garažas.

\$15.500. Dundas - Dovercourt Rd., 8 kamb., 2-juoauštų mūrinis namas, van-deniu - alyva šildomas, dvigubas garažas.

1. Namai pardavimui. Greitas ir sąžiningas patarnavimas per-kant bei parduodant namus įvairiose miesto dalyse.

2. Paskolos. Parūpinami pinigai įmokėjimui. Sukeliamos paskolos. Paskolos statybininkams ir NHA paskolos.

3. Insurance. Namų, baldų, mašinų draudimas. Įvairus draudimas: ligos, nelaimingų atsitikimų atvejais ir tt.

Taip pat duodamos informacijos nedarbo dienomis po pamaldų.

Kreiptis OL. 6381

DĖMESIO!

Lietuviai Elektros — Radio

Technikas

ANTANAS ČEPONIS

Taisau, patikrinu, prijungiu ar

perstatau:

europietiškus ir vietinius radijo apar-

atus, patefonus, visų paskirčių automa-

tus. Kintamos ar tiesioginės srovės

motorus.

Be to, apimu namus pilnam instalia-

vimui ar pakeitimui srovės, duodu

techniškus patarimus.

Skambinti telef. KE. 1080

44 GWYNNE AVE., TORONTO

1613 BLOOR ST. WEST

Tel. LO. 6480

VYRU, MOTERŲ IR VAIKŲ

RUBAI

Lietuviškas nuolaida.

Sov. P. BAIKAUSKIENĖ

VYRU IR MOTERŲ RŪBŲ

Siuvėjas

A. BERESNEVIČIUS

Didelis pasirinkimas importuotų me-

dių rūbų ir vyru kostiumams ir

paltams. Užsakymus atlieku žemiau-

siais kainomis.

1004 DUNDAS ST. W. TORONTO

Tel. LL. 3222.

VIENYBĖJE GALYBĖ

Taupyk Lietuviškame Kre-

ditu Kooperatyve

"PARAMA".

Indėliai apdrausti. Augštos palūka-

nos. Būstinė Lietuvių Namuose,

235 Ossington Ave., Toronto. Tel.

KE. 3027. Darbo valandos penkta-

dieniais 7-9 val. vak.

PERKANT - PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ

KREIPKITEŠ Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1333A Dundas St. W., Toronto

OL. 8443 - OL. 8444

Visais biznio reikalais mūsų agentai nemokamai suteiks informacijas lietuvių kalboje ir mielai

Jums patarnaus pirkimo — pardavimo atveju.

Mes patarnaujame teisingai
skubiai ir savo kalboje.

\$500 - \$1.500 galite gauti per mūsų biurą
tik už Jūsų parašą, be žirantų, jei Jums
trūksta pinigų įmokėjimui perk

.. JYPSENOS ..

Nesupratimas

— Žiūrėk, Maryt, — priekaištauja namų šeimininkas tarnaitė. — Kiek kartų aš dariau tau pastaų dėl voratinklų. Štai ir dabar pats vieną imėčiau į krosnį nuo lovos galo...

— Dėl Dievo, Pone, — sukliko mergaitė — bet juk tai buvo ponios kaukių balius kostiumas.

Ekonomiška

— Ar tau neatrodo, kad prie dabartinių maisto kainų lyg ir perdaug kartu tepti sviesto ir medaus — pastebi motina Kazikiui.

— Kodėl, mama? Juk taip ekonomiška. Tą pačią riekuotę duonos aš panaudoju ir sviestui ir medui.

Štai kur paslaptis

Kam tu priskiri savo tokį didelį pasisekimą? — bičiulis klausia pardavimo agentą, vakščiąjį su prekėmis po namus.

— Aš priskiriu tai pirmiesiems keturiems žodžiams, kai man pasakabini atidarnos durys: "Ar mama namie, Panele?"...

Netvarka

Marytė pirmą kartą buvo bažnyčioje. Grįžus namo motina klausia:

— Na, kaip tau patiko bažnyčioje, Maryt?

— Man labai patiko — atsakė Marytė. — Bet vienas dalykas ten man atrodė netvarkoj.

— O kas gi?

— Kodėl ten vienas žmogus viską daro, o kitas susirenka pinigų...

Dar juokinesnė

Scenoje buvo vaidinama komedija. Prieš Juozą sėdėjo ponis su naujoviška plačiabrėle skrybėle. Staiga ji atsigrįžta ir sako:

— Atsiprašau, Pone. Bet jei mano skrybėlė kludoma Tamstai žiūrėti komedijos, aš galiu nusii.

— O ne, Ponia. Palikit. Ji dar juokinesnė...

Dar ne ženklas

Teisėjas policininkui:

— Bet jei žmogus ropote ropoja per gatvę, tai dar nėra įrodymas, kad jis girtas.

— Taip, Pone Teisėjau. Bet šis pilietis bandė suvynioti ant asfalto išpiestą baltą kaspiną...

Liūdnas kraštas

— Britų imperijoje saulė nenusileidžia, — pasakoja pasidžiudamas anglas turistai lietuvaitei.

— Kaip gaila! O pas mus tokie gražūs saulėlydžiai...

Tik ne ant liepto

— Aš pastebėjau, kad menininkas, pėsčiamas paveikslą vis atsitraukia kelis žingsnius pasigėrėti juo iš tolo.

— Taip, bet tik ne tada, kai piešia miesto vaizdą nuo liepto...

Ar jie tikėjo malda?

Didžiųjų sausų metų, melsti lietaus susirinkusiems parapijiečiams didelės pamokslininkas kalbėjo: "Broliai ir seserys, jūs čia susirinkote prašyti Dievo lietaus, o kur jūsų lietsargiai?"

Būsimasis džentelmenas

Londono parke sėdėjo ant suolo aštrus aklė su berniuku, kuris apsilaižydamas šveitė šokolado plyteles. Prie suolo kito galo stovėjo du kiti berniukai, truputį apdriskę, ir godžiai žiūrėjo į valgančią aklę. Aklė airė pastebėjo savo auklėtinį: "Eduard, ar tu nemanai pasidalyti su tais dviem berniukais?"

Eduardas kramtė ir kramtė, tarsi negirdėjęs. Kai jau liko tik viena plytelė, atsiduso ir pratarė:

— Tą pat ir aš galvojau, bet viena plytelė ir du berniukai — dėl jos kils tik vaidai tarp jų ir peštinės. — Ir jis išgrūdė į burną paskutinę plytelę.

Londono džentelmenas, kuris tai stebėjo, kraipė galvą ir pratarė auklėi:

— Kas gi iš to berniuko išaugo?

— Anglas — piktai debtelėjus, atkirto airė auklė.

Barnius ir nemalonumus kiniečiai pavaizduoja dviem moterim po vienu stogu.

Ilgiausiai gyvena turtingas gimnaitis.

Labiausiai išlepintas vyras yra tas, kuriam žmona pusryčiams išrikiuoja du puodukus kavos — vieną praaušintą, o kitą karštesnį.

Moteris su priejuoste neturi laiko būti bloga (Bulgarų patarlė).

St. Catherines, Ont.

Svėsdami vardines Juozai šiemet nutarė neišgerti nei vieno stiklo nei bonkos alaus, bet to vieton sušelpiti ligonę L. Siurbliene su dviem dukraitėmis gulinčią sanatorijoje — "Maintain" Sanatorium, Hamilton, Ont.

Man iš Juozapų teko išeiti p. S. St. cathariniečių dovana \$46.00. Prisitačiau kaip tik ligonei pietus valgant. Ji baisiai nustebo, nustūmė savo kuklius pietus ir pradėjo klausinėti apie nespauotą staigmeną. Paaiškinau, kad tai toks lengvas ir kuklus darbelis, padarytas savų tautiečių Jūsų sveikatai pastiprinti ir paprašiau, kad baigtų valgyti pietus. Bet ligonė nevalgė, išgėrė tik popietinius vaistus ir atsakė, kad esanti soti nuo netikėtos dovanos, už kurią nuosirdžiai dėkojo man ir visiems kitiems prisidėjusiems. Vėliau parodė savo gražų darbelį, tai buvo mažos išsuvintetos gelelės ir lietuviškais raštais staltiesės, kurias parduodant ir susidaro ligonės pagrindinis savo rankų uždarbis. Lituvė moteris išsiskiria iš kitų ir sanatorijoje gulėdama.

Atsiveikinant dėkinga ligonė, visos šeimos vardu, dėkojo tiems, kurie prisidėjo prie pastiprinimo jos ir 4-7 metų dviejų dukrelių sveikatos. Paskutinės ligonės prašymėlis, gal kas galėtų pasiūlyti atliekamų lietuviškų knygų, ilgesiu sutrumpinti. Adresas: Mrs. L. Surlybs, Mountain Sanatorium, Hamilton, Ont. (Wilcox 4).

Aukų ko: po \$5: J. Vyšniauskas, J. Kavolėlis, J. Alonderis, po \$2: J. Šarapnickas, J. Grigas, J. Tarvydas, A. Šetikas, A. Panumis, J. Kazragis, J. Paukštys. Po \$1: V. Povilius, J. Skelvalas, P. Sukys, K. Bukys, A. Kuraitis, Z. Jakubonis, J. Navasaitis, M. Januševičiūtė, A. Ambraziejus, K. Stankevičius, A. Ubeika ir 50 ct. A. Rutkevičius. Viso \$46.50.

Dėkingas visiems, aukų rinkėjas Juozas.

Kad neatrodytų didesnės

Atleiskit, bet jei turit didesles kojas, galvą ar kitą kūno dalį ir nenorite, kad jos atrodytų didesnės negu yra, nedėvėkite raudonų ir geltonų spalvų — batukų, skrybėlačių ir pan. Žalia ir mėlyna spalva esanti tinkamiausia. Psichologas W. F. Duke sako, kad žmonių akys visada padidina raudoną bei geltoną daiktų dydį. Žalios bei mėlynos daiktus akis turinti tendencijos mažinti.

Lietuvis siuvėjas

K. ARDAVIČIUS

2102 DUNDAS ST. W., Toronto - Telefonas KE. 2220
Siuvu vyriškus ir moteriškus rūbus (pagal išmatavimą)

LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ

"MOHAWK FURNITURE"

2448 DANFORTH AVE., TELEF. OX. 4444

Didelis pasirinkimas baldų, šaldytuvų, siuvamų ir skalbimo mašinų, radijo ir televizijos aparatų, krosnių, vaikų baldų ir vežimėlių, kilimų, lovoms užtiesalų, lempų. Minkštus baldus dirbame pagal užsakymą. "NECCHI" firmos siuvamos mašinos ir "ADMIRAL" šaldytuvai, pasaulinėje rinkoje žinomi kaip geriausi, o kainos žemesnės. "ADMIRAL" firmos radijo aparatai \$49.00 vertės parduodami po \$39.00, tinka ne tik namuose, bet ir kelionėje.

LIETUVIAMS 10% NUOLAIDA

Krutuvė atidaryta nuo ryto 9 val. iki vakaro 9 val.

Informacijai klausiti JONĄ AUKŠTAITĮ.

Būkite taupūs ir 1954 metais!

METROPOLITAN KITCHEN FURNITURE COMPANY

113 OSSINGTON AVE. - TEL. LL. 6458

Atidaro savo gaminių tiesioginį pardavimą vartotojams. Lietuviams siūlome urmo kainą visų rūšių moderniausių virtuvės baldus. Sumokėję tik \$45 jau galite įsigyti 1954 metų modelio naują 5-kių gabalų virtuvės komplektą.

METROPOLITAN KITCHEN FURNITURE CO. yra lietuvių įmonė ir parduoda PIGIAU NEGU KITUR.

Už gaminių kokybę garantuojame. Pirkėjui pageldaujant keičiame.

Užsakymai priimami iš visos Ontario provincijos.

113 OSSINGTON AVENUE, TORONTO

SVARA - GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujaisiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama.

Pasiimame ir pristatome.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:

138-46 CLAREMONT STR. — TELEF. EM. 8-4557
30 metų valymo patyrimas

.. SPORTAS ..

Siaurės Amerikos ir Kanados lietuvių sporto klubų administracinės priklausomybės vykdymo taisyklės

1. Lietuvių sporto klubų registracija

a. Kiekvienas sporto klubas, įsisteigęs Siaurės Amerikoje ar Kanadoje, kaip lietuvių organizacinis padalinys, privalo užsiregistruoti Vyr. Siaurės Amerikos ir Kanados Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitete.

b. Sporto klubo registracijos formalumai Vyr. FASK-te atliekami per atitinkamos sporto apygardos komitetą, ne vėliau kaip 3 mėn. nuo įsisteigimo dienos.

c. Sporto klubas registruodamasis privalo suteikti žinias: klubo pilnas vardas, veikimo vieta (adresas), valdybos vardinė sudėtis, narių skaičius (aktyvių, pasyvių, remėjų), veikiančios sporto sekcijos, kiek galint tikslinis bendras lietuvių skaičius, klubo įstatai ir steigiamojo surinkimo protokolo nuorašas.

d. Sporto apygardos vadovybė, gavusi klubo registracijos duomenis, apie užsiregistravusį vieną praneša Vyr. FASK-tui ir atitinkamam Amerikos ar Kanados Lietuvių Bendruomenės padaliniiui (apygardai ar apylinkė).

e. Sporto klubo veikimas yra teisėtas ir remtinas, tik gavus Vyr. FASK-to pripažinimą - patvirtinimą, kad jis yra priimtas Siaurės Amerikos Lietuvių Sportinės organizacijos nariu.

2. Lietuvių Sporto Klubo administracinė priklausomybė

a. Sportinėje veikloje sporto klubai betarpiškai priklauso Vyr. FASK-tui ir vykdo, per sporto apygardas, jo leidžiamas taisykles ir nuostatas.

b. Tie sporto klubai ar pavieniai sportininkai, kurie nesiregistruoja Vyr. FASK-te ir nepripažįsta Siaurės Amerikos Lietuvių sportinės organizacijos, neturi teisės atstovauti lietuvių sportininkų vardo jokiose tarptautinėse varžybose, susirinkimuose ar suvažiavimuose, o taip pat negali dalyvauti ir Vyr. FASK-to ar jo padalinių ruošiamose Siaurės Amerikos Lietuvių apygardinėse, tarpklubinėse ir kt. sportinėse pirmenybėse, parengimuose ar varžybose.

c. Neregistruoti sporto klubai ar sportininkai negali naudotis Vyr. FASK-to ar kitų lietuvių bendruomenės organizacijų teikiama parama ir būti primti rengiamuose įvairių sportinio pasitobulinimo kursų ar stovyklas.

d. Dalyvavimas JAV sporto institucijose k.a. AAU (Amateur Athletic Union of US), ar jų ruošiamose įvairių sporto šakų pirmenybėse, vidurinių ir aukštųjų mokyklų mokinių - studentų, yra laisvas.

Vyr. FASK-tas.

Sachmatai. Pereitą šeštadienį T. Lietuvių Namuose Toronto "Vycio" sachmatininkai triuškinančiai nugalėjo Westono anglų sachmatininkų klubą rezultatu 6½:½. Šią pergalę lietuvių sachmatininkams iškovojo Stepaits, Matusevičius, Fabricijus, Sirutis, Tarvydas, Genciūsis ir Meilus. Visi mūšiskiai sachmatininkai partijas laimėjo ir Genciūsis sužaidė lygiomis.

Tenkapastebėti, kad neperseniai westonietis nugalėjo Hamiltono sachmatininkų rinktinę, kur žaidė mūšiskiai Vaitonis.

1960 m. Olimpiada Toronto?

Neseniai Toronto miesto burmistras A. Lamport pareiškė, kad jis esąs labai susidomėjęs ir noris pats vykdyti į Graikiją, kur posėdžiauja Tarptautinis Olimpiadų Komitetas, ir rimtai pasiūlyti Toronto, Kanadą 1960 m. olimpiadai. Šito pasiūlymo esą būtų galima tik ten nuvykus, o tai girdi būtų geras biznis.

Rusija nori užkariauti ir lauko teniso laurus. Neseniai jie siūlė švedams atsiųsti savo geriausią teniso komandą, kurioje būtinai turis būti Sven Davidson (švedų Daviso taurės žaidėjas). Neseniai Davidsonas laimėjo turnyrą Amerikoje uždarose aikštėse. Nežinia ar švedai galės pasiūlymą priimti ir kartu nusiušti Davidsoną, nes jis turi sudaręs sutartį keliolikai rungtynių Amerikoje.

Krepšinio įvairenybės

Italijoje krepšinio teisėjas turėdavo teisę sumti kiekvieną žiūrovą, jeigu dėl teisėjo sprendimų bet kas pradėdavo kelti triukšmą.

Maniloje pirmoji krepšinio lyga buvo suorganizuota iš komandų, kurias sudarė vyrai ir mergaitės kiekvienoje penkiukėje. Japonai iki 1913 m. atsisakė krepšinio žaisti, esą, tai silpnosios lyties žaidimas.

Meksikoje buvo ilgai draudžiama išuoloto žaidėjo vietoj leisti žaisti kitam.

Kalkutoje krepšinį žaidžia baski.

Olandijoje aikštė būdavo du kart didesnė, bet ir komandas sudarydavo 12 žaidėjų, o ne 5.

Rusijoje krepšiai neturėdavo lentų.

Anksčiau Prancūzijoje savos komandos žaidėjai neturėdavo teisės prieiti vieni prie kito arčiau kaip 1 metrą. Pirmoji aikštė buvo 100 metrų ilgio.

Mokyklinio amžiaus vaikai Kinijoje krepšinio nemokomi, nes jie esą per silpnų rankų.

Egipte būdavo nekuriu krepšiai, ir taškus gaudavo tik tada, jei kamuolys pasilikdavo ir neiššokdavo iš to vytelinio krepšio.

Nova Skotijoje teisėjas teisėjauja iš balkono ir vartoja elektrinį švilpuką. Jo padėjėjas yra aikštėje ir atlieka visą "juodąjį" darbą.

Amerikiečiai apie lietuvių krepšinį taip rašo: "Lietuva, kuri 1936 m. olimpiadoje nedalyvavo (nesugebėjo dalyvauti), senaisiais metais laimėjo Europos pirmenybes.

Lu.

Draugai gerai gyvena

Neseniai buvo pranešta, kad Sovietų Sąjunga savo atstovui JT Višinskiui gyventi nupirko Niujorko priemiesty milijonieriaus rūmus. Dabar pranešama, kad Sovietų ambasada Varšuvoje pereiną vasarą Zakopane kurorte nupirko didžiausį ten buvusį viešbutį "Bialy dwor", kuris tuoj buvo perkrikštytas į "M. Gorkij" ir atskirtas nuo viešumos. Dabar ten negali užėti joks lenkas ir niekas nemato, kas ten daroma.

Matyti nemato, bet numanyti galima — sovietiniai ponai ten lėbauja ir pina pinkles kraštui subolševikinti bei surusinti.

Dr. M. Arštikaitytė

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ

Pritaiko akinius

167 College (kampus McCaul)

Kabineto Nr. 9

Toronto

Priima tik susitarus.

Skambinti vakarais telefonu LA. 1168.

Dr. Aleksas Valadka

1081 BLOOR ST. W.

(prie Dufferin)

Priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir nuo 6.30-8 val. vak.

Ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 2-5 val.

Rentgenas pagal susitarimą.

Telefonas ME. 2933.

Dr. A. Pacevičius

Gydytojas ir Chirurgas

YARNEY CLINIC

314 BATHURST ST.

Toronto

Telef. kabinetas EM. 6-2696

Namų OL. 4778.

RENTGENAS, PHYSIOTERAPIJA, LABORATORINIAI TYRIMAI

Priima ligonius ir gimdyves: kasdien 11-12 val., 2-4 val. ir 7-9 v.

šeštadieniais nuo 11-3 val.

Dr. Jonas Yčas

Gydytojas ir chirurgas

1390 DUNDAS ST. W.

(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)

Priima ligonius ir gimdyves šokiadieniais nuo 2 iki 4 val.

p.p. ir nuo 6.30 iki 8 val. vak., šeštadieniais nuo 2 iki 4 val.

p.p. arba pagal susitarimą.

Telefonas LO. 1794

Toronto

Dr. J. J. VINGILIS

VIDAUS LIGŲ

Priima tik susitarus telefonu

WA. 1-0219

249 HOWLAND AVE., TORONTO

(prie Dupont ir Bathurst)

Priima valandas: nuo 9-12 ir nuo 2-9 val. vak. (pagal susitarimą).

Dr. N. Novošickis

DANTŲ GYDYTOJAS

Baigęs universitetą Vokietijoje ir Kanadoje

345 BLOOR ST. WEST

(kampus Bloor ir Huron gatvių)

TORONTO

WA. 3-2003

Priimimo valandos: nuo 9-12 ir nuo 2-9 val. vak. (pagal susitarimą).

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

-Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą

1082 BLOOR W., TORONTO 4.

(į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. Alexander SZATMARI

NERVŲ LIGŲ GYDYTOJAS

260 St. Clair Ave. W.

Darbo val. 2-7 val. pp. ir pagal susitarimą.

Telef. įstaigos WA. 1-0556 namų LL. 5228.

DANIEL D. STOKAL

B.A.

TEISININKAS, ADVOKATAS, NOTARAS

Kalbu slavų kalbomis

Room 204, 221 Victoria St.

Office EM. 6-1681. Res. LY. 5797

DAŽAI IR SIENOMS

POPIERIS!

Vaškas, šepečiai, terpentinas

Sky's Paint & Wallpaper

891 DUNDAS ST. W.

Toronto, Ont.

Telef. EM. 4-2715

STANLEY SHOE STORE

Augštesnės rūšies moterių, vaikų ir vyrų batų, normalaus dydžio ir platus

EE—EEE

1438 Dundas St. W. Toronto

prie Gladstone

Dr. A. Ratnow

L.M.C.C.

Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse. Vidaus ligų specialistas: širdies astmos, reumatizmo, skolio ir kt.

479½ Euclid Ave., Toronto

TORONTO, Ont.

TAUTIEČIAI!

MAZOSIOS LIETUVOS TARYBOS PIRMININKAS IR VLIKŲ NARYS, MAZOSIOS LIETUVOS LAISVĖS KOVŲ VETERANAS ERDMONAS SIMONAITIS JAU ATVYKO Į TORONTĄ. MUŠU SVEIKINIMAS GARBINGAJAM SVEČIUI TEBUS PASTATYTA SU NAUJU PASIRYŽIMU VISOMIS ISGALEMIS PAR-REMTI MAZOSIOS LIETUVOS TARYBOS VEDAMĄ KOVĄ DEL LAISVĖS IR RUPESČIUS TREMTYJE VARGSTANČIAIS MAZALIEŲVIAIS!

Visi į E. Simonaitis viešą pranešimą

MLT pirmininkas ir VLIKŲ narys E. Simonaitis jau Toronto. Savaitės bėgyje jis čia turės keltą pasitarimą — posėdį.

Toronto lietuviškai visuomenės viešas pranešimas ir kartu viešas jo priėmimas bus atneštas į sekmadienį, balandžio 4 d., 3 val. pp., College teatro salėje sekančia programa:

1. Atidarymas,
2. Sveikinimai,
3. MLT pirm. ir VLIKŲ nario E. Simonaitis pranešimas.
4. Meninė dalis, kurią išpildys operos solistė Pr. Radzevičiūtė, akomp. muzikui Gai-levičiui; ir orkestras "Trimitas".

Kviečiamas visus Toronto lietuvių atvykti išlaikyti žymiojo Maž. Lietuvos kovotojo, aktyvaus Klaipėdos kr. sukilimo dalyvio, nacių kacetininko pranešimo apie lietuvių kovas dėl savo teisių ir kartu pastangas atstatyti sujungtą nepriklausomą Lietuvą.

PLB Toronto apylinkės v-ba ir MLB D-jos Toronto sk. v-ba.

Sv. Jono Kr. parapija

Parapijos rekolekcijos prasideda šį penktadienį, balandžio 2 d., 7.30 val. vakare. Rekolekcijas veda kunigas dr. A. Juska, "Draugo" bendradarbių klubo pirmininkas Čikagoje. Rekolekcijos vyks rytais 9 val. ir vakarais 7.30 val.

Bažnyčios remonto reikalingi šį sekmadienį surinkti \$362.61.

Ryšių su pirmuoju mėnesio sekmadieniu lietuviškosios seštatadienio mokyklos mokinių išpažinties įvyks šį seštatadienį 12 val., tuojau po mokyklos pamokų. Kadangi tą dieną vyksta rekolekcijos, prieš išpažintį bus speciali konferencija.

Šį penktadienį, pirmąjį balandžio mėnesio, iškilmingos pamaldos 8 val. ryto.

Baigus bažnyčioje virš altoriaus lubų pagražinimą, šią savaitę vykdomi dažymo ir bažnyčios išorės laiptų išliejimo darbai.

Parapijos salėje sekmadienį 3 val. sv. Jono Kr. pašalpinės Draugijos susirinkimas, o 4 val. vaikų darželio pobūvis.

Prisikėlimo parapija

Po ilgos ligos, aprūpintas sakramentais, kovo 27 d. rytą mirė Antanas Dapkus. Skaitlingai lankė pašarvotą jo kūną laidotuvių koplyčioje Toronto lietuvių, melsdamiesi už jo vėlę ir vijoje gėlių ir vainikų užsakydamas šv. misias. Gedulingos laidotuvių pamaldos įvyko kovo 30 d. šv. Agnietės bažnyčioje.

Balandžio 1 d. 7.30 val. pp. klebonijos patalpose įvyks PBR Būrelio narių susirinkimas. Visos narės ir prijauniančios kviečiamos dalyvauti, nes bus svarstomi svarbūs reikalai, susiję su parapijos statyba.

Balandžio 2 d. 7.30 val. pp. klebonijos patalpose tęsiami pedagoginiai kursai jaunoms motinoms. Visos motinos kviečiamos juose dalyvauti.

Šį sekmadienį, balandžio 4 d., daroma mėnesinė rinkliava BSFondui pamaldų metu po pamokslų. Parapijiečiai kviečiami aukas išteikti vokiui.

Sekmingai vyksta automobilio bazarų bilietų platinimas. Bazarui jau gauta \$1000.75. Daugiausia bilietų išplatino V. Zarinė — už \$160.

Vilniaus krašto lietuvių sąjungos Toronto skyriaus steigiamajam susirinkimui iniciatorių grupę šaukia balandžio 11 d., 3 val. pp., T. Liet. Namuose.

Imigracijos ministeris Hon. W. Harris balandžio 7 d., trečiadienį, dalyvaus mažumų laikraščių klubo susirinkime Men's Press Club patalpose, 99 Yonge St.

Mielai Torontiečiai,

KLB Šalpos Fondo Toronto apyl. komitetas kreipiasi į Jus su prašymu atnešanti Vėlykų švenčių progą paaugoti Vokietijos likusiems tautiečiams, o ypačingai jų vaikams, kiek kas gali, pagerinti jų Vėlykų stalą ir papuošti jį lietuviškais maručiais. Tam reikalui pinigines rinkliavas Toronto Šalpos komitetas praves sekmadieniais prie bažnyčių ir kiekvienam didesniai žmonių susibūrimui. Tad, mielas tautieči, nepagaliek vieno kito dolerio nuo savo apkrauto Vėlykų stalo, nepamiršk savo brolių ir sesių, kenčiančių nuolatinių nedatelių ir vargą, o ypačingai jų vaikų, kurie su nekantrumu lauks, ką jiems anksčiau Vėlykų rytą iškelis bus atnešes.

Toronto Šalpos komitetas tikisi, kad kaip iki šiol, taip ir dabar Torontiečiai bus duosnūs ir nepagalais paaugoti savo artimui. Ačiū.

Toronto Šalpos K-tas.

Kanados Lietuvių Diena

Toronto apyl. valdybos yra rengiama Toronto rugsejo 4, 5 ir 6 dienomis. Į Lietuvių Dienos programą įeina Sporto Olimpiada, vykstanti irgi tomis dienomis.

Vlado Putvio - Putvinskio

25 metų mirties minėjimas numatytas balandžio 11 d., Vėrybų sekmadienį. Paskaitai yra pakviestas pulk. Saladžius iš Rochesterio. Pamaldas už a.a. Vladą Putvį-Putvinskį bus atlaikytos abiejose parapijose 11 val.

Organizacijoms

Numatoma suaukoti visų Toronto organizacijų pirmininkų ar jų įgaliotinių susirinkimas. Organizacijos yra prašomos pranešti pirmininkų adresus, kad būtų galima pasiūsty pakvietimus. Siųsti apyl. valdybai 235 Ossington Ave.

Organizacijos, kurios dar nesumokėjo 10% švieto reikalams už 1953 m., prašomos nedelsti.

Apylinkės valdyba artimoje ateityje įsteigia Dramos studiją. Vieta numatoma Liet. Namuose.

K. Liet. Kat. Kultūros D-jos naujai išrinktoji valdyba pereiną sekmadienį susirinko pirmojo posėdžio ir pasiskirstė pareigomis: pirm. B. Sakalauskas, vicepirm. A. Pabedinskis, sek. L. Šalna, išdėstytas S. Cepas, parengimui reik. A. Saulis, nariai dr. J. Gutauskas ir Tėvas dr. Viktoras Gidžiūnas, OFM.

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad šio mėnesio 27 d. po sunkios ligos mirė mūsų dėdė

A. t. A.

JONAS ŽADEIKIS.

Palaidotas Vašingtone šio mėnesio 30 dieną.

Nuliūdę:

Bronė ir Antanas Pabedinskai, Vaclovas ir Kostas Lukošiai.

Mielam korporantui

BALIUI BALANDAI mirus,

žmonai, sūnams ir giminėms gilia užjautą reiskia

Toronto Kęstutiečiai.

Mirus mylimam vyrui

A. t. A. ANTANUI DAPKUI,

žmonai Koste Dapkienai reiskia gilia užjautą

Cesėkai ir Nakrošiai ir O. Sarkaitė.

Sv. Andriaus liuterionų bažnyčioje,

Carlton ir Jarvis gatvių kampe, sekmadienį, balandžio 4 d., naujai nustatyti laikai: 9 val. ryto lietuvių pagrindinės pamaldos ir 7 val. vak. vakarinės Gavėnios pamaldos. Kun. dr. M. Kavolis.

Liet. Ev. Liut. parapijos

Motėrų Ratelio

valdybo, Sv. Andriaus bažnyčios salėje, Carlton ir Jarvis gatvių kampe, balandžio 4 d. po 9 val. ryto įvyks pamaldų rusiškų pusrūšių. Pamaldose ir pusrūšiuose dalyvaus iš Europos atvykęs svečias, Maž. Lietuvos Tarybos pirmininkas ir VLIKŲ narys Erdmonas Simonaitis. Visi kviečiami dalyvauti.

Požeminis traukinys

atidarytas šį antradienį 10.45 val. r. Jis prasideda nuo geležinkelio stoties (Union Station) ir eina Yonge gatve iki Eglinton. Požeminis traukinys įjungiamas į visą miesto susisiekimo sistemą ir jį ir iš jo pėsčiomai ir tramvajus bei autobusus primokėjimų nereikalingi.

Toronto konservatorijoje

koncertų salėje šį pirmadienį įvyko Vaclovo Verikačio dainų recitalas. Programoje buvo Pergolesi, Mozart, Beethoven, Verdi, Aniliter, Head kuriniai, o iš lietuviškų Br. Budriūno, K. Bernolio sumislioti bei Oi kas sodai ir A. Kačanausko Tų bernelių dainavimas.

Prisikėlimo parapijos choras

Kad ir nedideliame sąstato, bet jau galutinai suorganizuotas ir sekmadienį, kovo 28 d. sekmadienį pasirodė, išpildydami dvi gavėnios nuotaiškai pritaikytas giesmes: Kryžiaus šventas ir Alyvų darželyje. Choriui vadovauja sol. Vacl. Verikaitis.

Pamaldų metu, muz. St. Gai-levičiui vargonais palydint, sol. Vacl. Verikaitis išpildė Alessandro Stradella kompoziciją "Pieta Signora".

Choro vadovybė ateityje numato sudaryti bažnytinį giesmių repertuarą ir nuosirdžiai tikisi naujų choro dalyvių. Toronto lietuviškas jaunimas turėtų stropiai prisidėti prie bendro darbo lietuviškos dainos bei giesmės bare.

J. Z.

Padėka

Nuosirdžiai dėkoju už man surengtą darbėlį ir įteiktą dovaną Kanados Liut. Kat. Mot. D-jos Toronto skyriaus valdybai, Centro valdybai ir pp. Užupiams, dalyvavusiems dviosios vadoms, narėms ir požiostomoms.

Dar kartą dėkoju.

O. Jonaitienė - Tugaudienė.

UŽSIPRENUMUOKITE PAPINGTAI! Užsakykite Time, Life, Reader's Digest ir kitus populiarius žurnalus anglų kalba papiegti DABAR pas spaudos atstovus J. MAZEIKĄ ir V. AUŠROTĄ sekmadieniais Prisikėlimo parapijoje — College kino teatre.

Ideu ir išveičiu naujas ir senas grindis padėra kaip naujas. Altienu visus kitus grindų darbus.

FRANK SLECKOWSKI

TEL. KE. 1756

A. STANČIKAS

Baiges National Radio Institute Radio ir televizijos skyrių. TAISAU RADIO APARATUS. Prašau skambinti ME. 1602, kasdien nuo 6 val. iki 9 val. vakaro ir šeštadieniais nuo 9 val. iki 12 val. ryto.

Laikrodininkas

Taisau visų rūšių laikrodžius šviesiniais ir vertingais JOHANN SERVO. Baiges Glashutte laikrodininkų mokyklą, 334 QUEEN ST. W. TORONTO Galinga siūti iš provincijos reg. laišku.

"ATŽALYNAS" HAMILTONE

BALANDŽIO 4 DIENĄ, PARAPIJOS SALĖJE

7 valandą vakaro

TORONTO JAUNIMO MENO MEGEJŲ GRUPE

— stato

penkių veiksmų Kazio Binkio veikalą

"ATŽALYNAS"

Hamiltono ir apylinkių visuomenė maloniai kviečiama.

TJMMG.

Mokytojų dienos

Pirmosios liet. mokytojų dienos Kanadoje, suorganizuotos KLB Švieto komisijos, praėjo darbingai ir pakelta nuotaika kovo 27-28 d., seštadienį ir sekmadienį, Toronte.

Pirmą dieną TLN vyko mokytojų suvažiavimas, apsparstęs daugelį lietuviškojo švieto bei auklėjimo klausimų, sukelusių labai gyvų ir idomių diskusijų. Idomūs ir pamoką buvo mokyklų vedėjų bei mokytojų pranešimai, apibūdinę mokyklų veikimo sąlygas įvairiose vietovėse. Diena buvo užbaigta arbata tose pačiose patalpose.

Sekmadienį mokytojų intencija vyko visose Kanados lietuvių kolonijose pamaldos, o po pietų 2 val. 30 min. šv. Kazimiero parapijos salėje įvyko dr. A. Sidlauskaitės paskaita "Lietuviai vaikas Kanadoje" ir mokyklų bei jaunimo organizacijų pasirodymai.

Plačiau apie šias Mokytojų dienas parašysim kitam numery.

Pabaltiečių federacija 1954 m. kovo 26 d. St. Trinity Church švieto salėje įvyko Pabaltijo Federacijos Kanadoje metinis susirinkimas. Dalyvavo taip pat Lietuvos gen. konsulas V. Gylis ir Estijos gen. konsulas P. Markus.

Buvęs federacijos pirmininkas P. Lusis pateikė pereinamųjų metų veikimo apyskaitą. Toliau sekė kasininko A. Paulaičio finansinis pranešimas, moterų komiteto P. Svankos ir moterų komiteto kasininkės I. Matusevičiūtės pranešimas.

Buvo perrinkta nauja valdyba. Pirmininku buvo pasiūlytas dr. M. Anyzas ir sekretoriu A. Paulaitis. Pasiūlymai buvo vienbalsiai priimti. Kiekviena tautybė išrinko dar po vieną vicepirmininką: iš lietuvių p. Yokubynas, latvių p. Stashans ir estų p. Ekbaum.

Moterų komitetas išrinko savo naują valdybą sekantiems metams kiek vėliau.

Dr. M. Anyzas, kuris pernai labai daug pasidarbavo paruošdamas Pab. Fed. konstitucijos projektą, yra pasiryžęs pabaltiečių bendradarbiavimą pagyventi.

A. P.

Don Di Stasi

REAL ESTATE

806 BLOOR ST. W. Tel. ME. 1148

Viena iš seniausių, įsigijusi gerą vardą sežiniui ir malonią patarnavimą, turi didelį pasirinkimą namų visose miesto dalyse. Štai keletas:

\$1,500 įmokėti. Bathurst - Harbord rajone, 6 kambarių, pusiau atskiras namas, reikalingas vidus dekoravimas, dvigubas garažas. Labai gera kaina už \$9,500.

\$6,000 įmokėti. Crawford - Bloor, 9 kambarių, mūrinis, pusiau atskiras namas, gero plano, alyvos šildymas, labai geram stovui, privažiavimas. Kaina \$16,900.

\$7,000 įmokėti. High Park - Roncesvalles, 11 kambarių, mūrinis, atskiras, gero plano, vandeniu šildomas, garažas. Kaina \$22,000.

\$8,500 įmokėti. Oakwood - St. Clair, 9 kambarių, mūrinis, atskiras, per 2 augštus duplexas, gero plano, vandeniu šildomas, garažas. Kaina \$11,000.

\$10,000 įmokėti. High Park rajone, 11 didelių kambarių, mūrinis, atskiras, labai gražus, apynaujis namas, vandeniu-alyva šildomas, privažiavimas. Kaina \$24,000.

\$10,000 įmokėti. Rushmore Rd. - College, 8 kamb. mūrinis, beveik naujas namas, moderniškas ir švarus, kaip veidrodinis, vandeniu šild. Garažas. Kaina \$21,000.

Visais namų pirkimo ar pardavimo reikais prašome skambinti:

B. Lunas

Tel. ME. 1148, ME. 1149

Namų tel. KE. 1680.

LIETUVIŲ SMULKIŲ PREKIŲ KRAUTUVE

"VITA"

1033 College St.

(sekandios durys nuo Prisikėlimo parapijos)

Vaikų popietė Toronte

Balandžio 4 d. 4 val. p.p. šv. Jono parapijos salėje pirmą kartą Toronte mažiems vaikams rengiamas vaidinimas.

Popietę rengia Seserų Kotryničių Lietuviško Vaikų Darželio Rėmėjų Būrelis.

Programą išpildo seselių vedama darželio vaikūčiai: Gyvasis paveikslas — šv. Bernardas, Gėlių ir plastikių šokis, berniukų maršas ir pasakas.

Prašome tėvus padaryti savo mažiesiems džiaugsmo ir atvesti juos sekmadienį į šią popietę. Įžanga suaugusiems asmeniui 50c.

Motinos Dienos minėjimas

Šiuo reikalu apylinkės švieto skyrius suaukė moterų organizacijų pirmininkų pasitarimą. Dalyvavo Liet. Mot. Bendruomenės atstovė Ona Indrelienė, Skaucių Tunto — p. Kalendrienė, Dainos D-jos — Bronė Žiobienė, Kat. Moterų Dr-jos skyriaus — Stefanija Jagelienė ir šv. skyr. vedėja Iz. Matusevičiūtė. Evangelikių moterų būrelis atstovė p. Jankutė dėl kitų pareigų posėdį nedalyvavo.

Motinos Dienos minėjimą nutarta rengti gegužės 2 d. Programoje numatytos pamaldos ir minėjimo aktas College k. teatre.

Lietuvos sodybų formos klausimu

kovo 27 d. įvyko Inž. Sąjungos ir visuomenės atstovų alutis-pranešimas "Kompaktinis sodybų klausimas Lietuvoje". Po inž. Slizio įvyko idomų pranešimų padarė inž. Ketvirtis, išnagrinėdamas Lietuvos žemės ūkio elektrifikacijos reikalą ir pailius-truodamas skaitlinėmis. Įvyko gyvos diskusijos. P. Matulionio pasiūlyta daryti ir daugiau pranešimų panašiomis temomis.

REIKALINGA moteris, galinti sutaisyti futbolo komandos uniformą: sportiškas kelnės, marškinius ir kt. Atlyginimas pagal susitarimą. Tel. LO. 1657, skambinti vakarais pakviečiant Stasi.

REIKALINGA MOTERIS virtuvės darbas "Baltic" restoranui. 870 Dundas St. W. Tel. EM. 6-7060.

REIKALINGA padovėja arba virtuvės darbininkė, jaunesnio amžiaus. Kreiptis 756 Queen St. W. Tel. EM. 6-0091.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II augšte. Be baldų. 28 McKenzie Cres. Tel. OL. 8791.

Išnuomojamas gražus frontinis kambarys, netoli Lietuvių Namų. Galima naudotis virtuve. 38 Rolyat St. EM. 6-7060.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė. Be baldų. High Park rajone. MU. 6928.

Išnuomojamas frontinis kambarys I-me augšte. LO. 8835; galima naudotis virtuve.

BALTIC CARTAGE & MOVERS

pergabena baldus, specialistas pervežti šaldytuvus. Transportas visų rūšių. Didelis sunkvežimis. 30 DEWSON ST., TORONTO, Ont. Informacijų kreiptis OL. 1403 24 valandų tarnyba.

A. Garbenis REKOMENDUOJA

GARDEN - RONCESVALLES, \$17,000, atskiras, mūrinis namas, vandeniu - alyva šildomas, 8 dideli kambariai per 2 augštus, 2 virtuvės, nėra garažo. Įmokėti apie \$7,000.

INDIAN RD. - HEWITT, 13 kamb., gražus plytų namas, 2 garažai, vandeniu šildomas, 2 vonios, 2 virt. Įmokėti tik \$7,000. Atviras 10 metų murgitūs. BLOOR gatvėje, elektros reikmenų - radio krautuvė. Pilna kaina tik \$4,000 plus inventorių. Neaugšta nuoma.

DOVERCOURT - COLLEGE, 11 kamb., atskiras, plytų namas, garažas, 24 pedų žemės plotas prie namo, vandeniu šildomas, 2 vonios. Įmokėti \$8,000. Viso \$24,000

AL GARBENS

REAL ESTATE

1486 DUNDAS STREET WEST (prie Dufferin), TORONTO

Telefonai: LO. 2738, vakarais HU. v-1543

Naujas mūsų skyrius:

1597 Bloor St. W. Tel. LA. 877?

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

MONTREAL, Que.

L. Akad. Sambūrio paskutiniam susirinkime inž. St. Naginio-nis skaitė paskaitą "Statyba ir menas". Didelę dalį paskaitos sudarė švietos paveikslų rodymas ir komentavimas. Gyveninių diskusijų nekilio. Jau iš patirties žinoma, kad gyviausiai diskutuojami klausimai yra artimi žmogaus buities problemoms, gi šių dienų masinė statyba daugumoje yra praktiškumo ir ekonominių galimybių apspresia. Taigpi, nesulaukta dėmesio iš visuomenės, kuri buvo mieliai laukiama.

Liet. Akad. Sambūris gegužės 8 d. ruošia šokių vakarą su programa. Pelnas bus skiriamas Stipendijų ir Pašalpų Fondui.

Radio lietuviškas pusvalandis per CKAC 730 praeitą sekmadienį galėjo būti tikrai pasisekęs, jei ne patios stoties techniniai blogas perdavimas—ūžesys, ypač negailestingai pioves muzikinę dalį. Kalbėjo radiofono vadovas C. Bourgeois, apyl. v-bos pirm. L. Balzaras ir prancūziškai sekretorė I. Kibirkštė, kuri pranešinėjo ir programą. Pusvalandį ruošė apylinkės valdyba.

Liet. Kat. Moterų D-jos metinis susirinkimas įvyko kovo 28 d., kurio metu išrinkta nauja valdyba: pp. Lukošienė — pirm., Segamogienė — vicepirm., Mališienė — sek., Piešienė — kasin., Strelienė — vald. narys.

E. Simonaitis, VLIKŲ narys ir Maž. Liet. Tarybos pirm., atvyko į Montrealį kovo 21 d. traukiniu iš Halifaxo, Montrealyje išbuvo visą savaitę, ją dėkingai išnaudodamas tiek ML reikalui, taip ir Montrealio lietuvių organizacinio gyvenimo pagyvinimui.

Be visos eilės privačių asmenų ir organizacijų valdybų atlinky, svečias praeitą penktadienį turėjo pasikalbėjimą su KLB Politinės Komisijos prezidiumu, seštadienį padarė viešą pranešimą Mažosios Lietuvos, išlaisvinimo metiniame paminėjime ir dalyvavo po to įvykusioje pagerbimo vakarienėje pas L. Balzarą, sekmadienį dalyvavo KLT skyriaus susirinkime ir tą patį dieną įvykusioje YMCA salėje Mažosios Lietuvos Bičiulių D-jos su-ruoštoje arbataleje.

Polit. Kom. pasitarime E. Simonaitis plačiai išsinejoje Maž. Lietuvos, o iš dalies ir VLIKŲ reikalais. Nustatytą ištirti galimybes, sudaryti sąlygas E. Simonaitis atsilankymui į Kanadą užsienio reikalų ministerijai, kai grįš į JAV pakeliui atgal į Europą. E. Simonaitis gražiai nupasakojo, kaip nelengva spirtis prieš vokiečių - klaipėdiečių pastangas Mažosios Lietuvos atžvilgiu, kurios žinoma, siekia ne tik prūsų Lietuvos, bet ir Klaipėdos krašto atgavimo Vokietijai, jei tam politinės sąlygos susidarytų. Dar blogiau, kad daugumas mažiųjų lietuvių lanko vokiškas mokyklas ir nutaūtėja. Vienintelis tuo atžvilgiu džiuginantis dalykas yra Vasario 16 gimnazija, kurioje iš 200 mokinių 35 yra Maž. Lietuvos lietuviukai. Jei nors tie išaugtų tikrais patriotais, jau būtų didelis laimėjimas.

E. Simonaitis Montrealyje su- rado ir senų pažįstamų. Idomi pažintis su dabartiniais AV parapijos klebonu T. J. Kubiliu, SJ, kuris pirmas iš lietuvių atlan- kė į Dachau koncentracijos stovykloje 1945 m., tuojau po alijantų išlaisvinimo. Antras idomus pažįstamas tai Zussmann Kaplan, Klaipėdos žydus, suki- lėlių reikalams 1923 m. paauko- jęs apie 30,000 litų! Jis 1940 m. išvyko iš Lietuvos ir ta proga E. Simonaitis padėjo jam susi- tvarkyti deivizų išvežimo leidi- mus. Politinės Komisijos prezi- diumas ta proga paprašė p. E. Simon